

فبرنامه ایران و چین

گردآورنده: کمیته اقتصادی - بازرگانی، انجمن دوستی ایران و چین / www.ircfa.ir

اخبار ، رویدادها ، وقایع روزانه ، مقالات تحلیلی ، علمی ، پژوهشی در مورد کشور چین و روابط دو جانبه که در رسانه های ایران انتشار یافته ، جمع آوری و از طریق این خبرنامه به علاقمندان بصورت محدود اطلاع رسانی میگردد.

انتشار مطالب خبری و تحلیلی رسانه های داخلی و خارجی لزوما به معنای تایید محتوای آن نیست و صرفا جهت اطلاع کاربران از فضای رسانه ای بازنشر می شود.

بسمه تعالی

بیست خبر و مقاله در مورد چین در جراید و خبرگزاریهای ایران

چهارشنبه ۱۳۹۹/۰۶/۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

مَنْ أَرَادَ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا رَزَقَهُ اللَّهُ خَلِيلًا صَالِحًا؛

هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود

نهج الفصاحه، ح ۳۰۶۴

جان نباشد جز **خبر** در آزمون هر که را افزون **خبر** جانش فزون

اقتضای جان تو، ای دل **آگهیست** هر که **آگه** تر بود جانش قویست

حضرت جلال الدین محمد بلخی

درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد نهال دشمنی برکن که رفج بی شمار آرد

حضرت خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی

فهرست سرخط اخبار امروز، ۱۹ / شهریور / ۱۳۹۹:

- روزنامه دنیای اقتصاد:

۱. الزامات توافق حداکثری با چین
۲. چین برای امنیت جهانی اطلاعات پیش قدم شد
۳. تایوان خواستار اتحاد جهانی علیه چین شد
۴. ترامپ بار دیگر جداسازی اقتصاد آمریکا از چین را مطرح کرد

- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا):

۵. تجارت پنج هزار میلیارد یوانی چین با کشورهای عضو کمربند-جاده
۶. تجلی فرهنگ و هنر ایران در سرزمین چشم بادامی ها
۷. چه عواملی مانع عضویت ایران در سازمان شانگهای است؟
۸. سازمان شانگهای، سکوی پرش پاکستان برای تعمیق مناسبات
۹. مقابله با کرونا، اولویت نشست سازمان همکاری شانگهای در مسکو
۱۰. فاصله گذاری، همچنان اولویت مردم در چین
۱۱. تقویت کننده موشک چینی در نزدیکی یک دهکده سقوط کرد
۱۲. رئیس جمهوری چین: موفقیت در مبارزه با کرونا نشانگر برتری نظام ما است

- خبرگزاری صدا و سیما:

۱۳. وزیر خارجه چین / ابتکار عمل چین در زمینه امنیت داده‌های جهانی
۱۴. چین به رسانه های خارجی هشدار داد
۱۵. خودداری پکن از تمدید مجوز فعالیت خبرنگاران آمریکایی

- جهان اقتصاد:

۱۶. ذخایر ارزی چین برای پنجمین ماه متوالی تقویت شد

- پایگاه خبری تحلیلی رادیو گفت و گو:

۱۷. ایران پساکرونا؛ قدرتمندتر از چین و آمریکا

- روزنامه اعتماد:

۱۸. ترس از چین، هندی‌ها را به تهران کشاند

- خبرگزاری فارس:

۱۹. ۳ نکته مهم درباره قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین / کرونا علاقه به

تولید بومی را در سال جهش تولید بیشتر کرد

- فرهیختگان:

۲۰. «فرهیختگان» از رقابت سرسخت ۲ رتبه برتر تولید علم جهان برای سلطه بر

رشته‌های پژوهشی گزارش می‌دهد / جنگ چین و آمریکا بر سر ابرقدرتی

حوزه‌های تحقیقاتی

- خبرنامه:

- حدیث هفته (۲۵):

- از امام سجاد علیه السلام: «ایمان کامل با چهار خصلت» (بمناسبت ایام

شهادت امام سجاد (ع))

- روزنامه دنیای اقتصاد:

الزامات توافق حداکثری با چین

دکتر بهزاد شاهندهاستاد مسائل شرق آسیا، دانشگاه تهرانچین را باید بیشتر و بهتر بشناسیم. در این بحث قصد ما این است که بازی رقابت آمریکا و چین را که تعیین‌کننده روابط امروزی جهان و متفاوت از شرایط دوران جنگ سرد بین آمریکا و شوروی است، مرور و سایه آن بر نظام بین‌الملل را بررسی کنیم که ما را در نهایت به تحلیل روابط ایران با چین در قالب طرح موافقت‌نامه ۲۵ ساله ایران و چین رهنمون کند. باید تاکید شود که ما صرفاً از یک توافق صحبت می‌کنیم، نه یک قرارداد.

مقدمه // چین را باید بیشتر و بهتر بشناسیم. در این بحث قصد ما این است که بازی رقابت آمریکا و چین را که تعیین‌کننده روابط امروزی جهان و متفاوت از شرایط دوران جنگ سرد بین آمریکا و شوروی است، مرور کرده و سایه آن بر نظام بین‌الملل را بررسی کنیم که ما را در نهایت به تحلیل روابط ایران با چین در قالب طرح موافقت‌نامه ۲۵ ساله ایران و چین رهنمون کند. باید تاکید شود که ما صرفاً از یک توافق صحبت می‌کنیم، نه یک قرارداد. به جزئیات آن هم نمی‌پردازیم؛ زیرا این موافقت‌نامه به اندازه کافی در ایران مورد نقد و ارزیابی قرار گرفته است. هدف ما از این نوشتار ارائه شناختی از کشور مقابل ایران در قرارداد ۲۵ ساله است تا ما را یاری کند روابط خود را با آن کشور بهتر تنظیم کنیم.

نکته اول // حدود دو سال است که ایالات متحده آمریکا و جمهوری خلق چین در ورطه‌ای قرار گرفته‌اند که به مرور زمان ابتدا به وخامت روابط دو کشور و سپس اقتصاد جهانی انجامیده است. انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در نوامبر ۲۰۲۰ تنش‌ها را بیشتر کرده و در عمل چین به موضوعی مهم در انتخابات پیش‌رو در آمریکا مبدل شده است؛ به طوری که دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا مدعی شده است که چین در تلاش است که وی در انتخابات موعود در مقابل رقیبش جو بایدن، نماینده حزب دموکرات، شکست بخورد. الن لیچمن که از ابتدای دهه ۹۰ میلادی در تمام انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا برنده را به صورت دقیق پیش‌بینی کرده است؛ این بار بایدن را پیروز میدان می‌داند. چینی‌ها بر این باور هستند که شکست ترامپ موجب به اصطلاح خرید وقت برای کنترل سیاست «چین ستیزی» در آمریکا شود و به چین فرصت تنفس بدهد تا بتواند مناسباتش را با آمریکا حداقل از تنش‌های روزافزون دور نگه دارد. همان‌طور که توضیح خواهیم داد «چین ستیزی» در آمریکا فراهیزی شده و تنها فرقی که بین دو حزب برتر این کشور وجود دارد سرعت فراگیری و به قول معروف اولویت پیدا کردن پروسه دیپلماسی دوران ریاست‌جمهوری باراک اوباما در دوره جو بایدن خواهد بود. اوباما در مقایسه با ترامپ از چین‌ستیزی مثل پیترو ناورو، مشاور ویژه ترامپ و گرداننده سیاست فشار بر چین که کتاب «مرگ بر چین» را نیز منتشر کرده و نشانه‌ای از کینه‌توزی شدید با چین است... احاطه نشده بود و همان تیم به بایدن مشاوره خواهند داد. حاکم شدن مجدد «چندجانبه‌گرایی» در مقابل «آمریکا اول- یک‌جانبه‌گرایی» که چین در سایه آن رشد اقتصادی خود را به پیش برده است؛ به این کشور جان تازه‌ای خواهد داد که روند قدرت‌یابی خود را احیا و توانمند کند. چیزی که چین به آن نیاز مبرم دارد فضایی است که بتواند مسیر قدرت‌یابی خود را احیا و تحکیم کند، مسیری که به واسطه ویروس کرونا کند شده است. دولت پکن امسال حتی رشدی در اقتصاد خود را اعلام نکرده است، ولی هر چه باشد خبری از پیش‌بینی ۷ درصدی قبل از کرونا دیگر وجود ندارد.

نکته دوم // دولتمداران فعلی آمریکا که از جناح «راست‌گرایان افراطی- اوانجلیست‌ها» هستند سیاست چین‌ستیزی را برای سرپوش گذاشتن بر شکست‌های ناشی از یک‌جانبه‌گرایی- «اول آمریکا» شعله‌ور کرده‌اند و

توانسته‌اند طبق سنجش‌های انجام شده حدود ۵۰ درصد آمریکایی‌ها را در انداختن تقصیر معضلات کشور بر گردن چین با خود همراه سازند؛ که نمونه بارز آن متهم کردن چین به شیوع بیماری کرونا است. تاکید می‌شود که سیاست مخالفت با چین در اوایل دهه اول سده حاضر شکل جدی‌تری به خود گرفت و به تدریج بر دامنه آن افزوده شده است؛ به طوری که اکثر صاحب‌نظران آمریکایی به این نظر گرایش پیدا کردند که سیاست تعامل با چین که به ایجاد فرصت‌های اقتصادی برای چین در ۴۰ سال گذشته انجامیده و آن را به درجه‌ای از توسعه رسانده است که به اقتصاد دوم جهان مبدل شود، برعکس انتظاراتها نه تنها چین را به کنشگری مسوول در نظام بین‌الملل مبدل نساخته، بلکه آن را به رقیبی قدر تبدیل کرده است. اکثر قریب به اتفاق محققان غربی و عمدتاً آمریکایی نقش تعیین‌کننده و کلیدی برای آمریکا در تبدیل چین به قدرت امروزی قائل هستند که البته مورد اختلاف دیگر چین‌شناسان و البته محققان چینی است. در همین راستا، عده‌ای اعتقاد دارند که به شکلی همین بهره‌گیری چین از کشورهای خارجی در کمک بی‌سابقه اتحاد جماهیر شوروی در سال‌های اولیه دهه پنجاه میلادی سده بیستم به اجرای «برنامه جامع سیاست تکیه به یک طرف» انجامید که براساس باور آنها بدون اجرای این برنامه چین نمی‌توانست از یک کشور ورشکسته که ۲۲ سال جنگ داخلی را سپری کرده بود، رهایی یابد و در سال ۱۹۶۴ اولین بمب هسته‌ای را به آزمایش بگذارد. سیاستمداران آمریکایی بر این اعتقاد هستند که چین از ایجاد فرصت‌های فراهم‌شده در دوران اجرای «سیاست درهای باز» در پایان دهه ۱۹۷۰ میلادی، مقارن با برقراری روابط دیپلماتیک با آمریکا (در زانویه سال ۱۹۷۹) بهره‌های بزرگ برد، ولی بر خلاف امید آمریکا به کشوری همراه در نظام بین‌الملل مبدل نشده و برعکس، به کشوری مبدل شده که رقیب اول آمریکا شده است، به طوری که امروزه آن کشور از سوی آمریکا به عنوان خطر اول- دشمن اول شناخته می‌شود. چین‌ستیزی آنچنان در حال نهادینه شدن است که عملاً نمی‌توان یک سیاستمدار آمریکایی پیدا کرد که چین را چالش اصلی نداند.

نکته سوم // در انتخابات ۲۰۲۰ آمریکا دو کاندیدا یعنی دونالد ترامپ و جو بایدن در مسابقه‌ای قرار گرفته‌اند تا نشان دهند کدامیک چین‌ستیزتر هستند. در این راستا، تعدادی بر آن هستند که ثابت کنند که نظریه «دام توسیدید» الگوی رفتاری دو طرف است؛ به این معنی که قدرت تثبیت شده (آمریکا) با قدرت ظهور یافته (چین) به واسطه حفظ تسلط و دستیابی به اقتدار جهانی به سمت مخاصمه و در نهایت جنگ می‌روند. اخیراً چین در نوشتارها دیگر به عنوان قدرت در حال ظهور نام برده نمی‌شود، بلکه قدرتی ظهور یافته و خواهان به رسمیت شناخته شدن مقام و منزلت و یک قدرت بزرگ تلقی می‌شود. چین دیگر مثل دوره دنگ‌شیائوپینگ (بنیانگذار چین نو) قدرت خود را در بوته‌ها پنهان نمی‌کند که منتظر زمان مناسب برای بهره‌برداری از آن باشد (خرید وقت برای آماده شدن و حضور مقتدرانه در صحنه جهانی). چین خواهان موقعیت کنشگری برابر با آمریکا است، مع‌هذا در جهت تکمیل و نهادینه کردن قدرت خود سیاست مدارا پیشه کرده است و قصد رویارویی مستقیم با آمریکا را ندارد. ولی این وضع به آن معنی نیست که همواره تسلیم آمریکا شود. در چین صحبت‌های زیادی در تاکید بر تنش‌زدایی با آمریکا و پیشنهاد همکاری مرتب به گوش می‌رسد که نشانه‌ای از تلاش این کشور در ترمیم شرایط تنش است. چین بارها اعلام کرده که روابط با آمریکا کلید کلیدها است؛ زیرا که این آمریکا است که می‌تواند فناوری و دانش لازم را برای محقق کردن آرزوی چین (رویای چین-رویای شی‌جین‌پینگ) که همانا قرار گرفتن بر قله قدرت جهان است در اختیار چین بگذارد. بنابراین، حفظ روابط با آمریکا حیاتی است- چین آب را در روابط آلوده نمی‌کند! (این موضوعی مهم است که ایران در روابط با چین باید مورد ملاحظه قرار دهد). موضوع جالب این است که به تازگی در برخی از نشریات آمریکایی از شی‌جین‌پینگ به عنوان رئیس‌جمهوری چین استفاده نمی‌کنند و از عبارت دیبرکل نام می‌برند که رهبر توتالیتار (کلیت‌گرا) حزب کمونیست چین باشد که به نظر بار منفی دارد! نسل پنجم رهبری در چین به زعامت شی‌جین‌پینگ بر موضوع چین مقتدر تکیه دارد و تلاش وافر در رفع کمبودهای

سخت‌افزایی و بیش از آن نرم‌افزاری مد نظر دارند که رقابت با آمریکا را تشدید می‌کند. انتقادات واشنگتن با استناد بر گفته مشهور ریچارد نیکسون، سی‌وهفتمین رئیس‌جمهوری آمریکا- کسی که تنش‌زدایی با چین را در ابتدای دهه هفتاد میلادی جاری ساخت، استوار است (البته با تعدیلاتی از لحاظ سیاست‌مداران دو حزب جمهوری‌خواه و دموکرات)- ترس وی از تبدیل شدن حزب کمونیست چین (پس از قدرتمند شدن چین) به یک «فرانکشتاین» (هیولا) بود- اذعان بر این امر بوده است که آمریکا خود این هیولا را به وجود آورده است؛ هیولایی که شبیه شوروی نیست و همپای آمریکا به قدرتی عظیم مبدل شده و اقتصادی بالغ بر سه چهارم آمریکا دارد. چین هم اکنون ۵۰۰ میلیارد دلار با آمریکا مراودات تجاری دارد که ۲۹۰ میلیارد مازاد تجاری آن به نفع چین است؛ مبلغی که آمریکا با وضع تعرفه‌های میلیاردی علیه چین هنوز در روابط اقتصادی با چین دارا است. چین به‌عنوان شریک اول اقتصادی و تجاری آمریکا اهرم‌هایی دارد که آمریکا را از جنگ تجاری در موقعیت آسیب‌پذیر قرار داده است. تنیدگی اقتصادی دو کشور عملاً آمریکا را در نبرد با چین خلع‌سلاح کرده است. چینی‌ها در چهار دهه نوسازی در روابط با آمریکا موضع یار و همراه کوچک را ایفا کرده و بر این باور بودند که فقط در صورت تبدیل به قدرت اقتصادی بزرگ است که می‌توانند در نظام بین‌الملل عرض‌اندام کنند (برخی از صاحب‌نظران چینی تأکید دارند که حضور چین در نظام بین‌الملل دامی است برای مهار و نظارت بر چین که این کشور را در قدرت‌یابی کنترل می‌کند؛ مانعی در راه رسیدن چین به جایگاهی که مد نظر دارد!)

نکته چهارم // چینی‌ها بر این عقیده‌اند که روند قدرت‌سازی چند دهه دیگر زمان خواهد برد. (شاید تا ۲۰۵۰). براساس این سیاست و نیاز میرم به همکاری، چین باور دارد که آمریکا تنها کشوری است که می‌تواند چین را در کمبود قدرت نرم‌افزاری کمک کند. بنابراین، چین برخلاف دولتمردان فعلی آمریکا تمام سعی و کوشش خود را در حفظ روابط به خرج می‌دهد. اخیراً در کوران جنگ تجاری آمریکا علیه چین، پکن اعلام کرد که با آغوش باز از حضور و سرمایه‌گذاری آمریکا در چین استقبال می‌کند و بسته‌های تشویقی برای آنها در نظر گرفته است (چین در چارچوب فاز اول قرارداد تجاری با آمریکا بسیار کوشا است که به این کشور فرصت دهد تا از آن طریق روابط خود را تلطیف کند در این راستا اخیراً ۴ / ۶ میلیون تن متری از آمریکا سویا وارد کرده است؛ آن هم زمانی که به علت رکود اقتصادی ناشی از کرونا توان مالی سابق را ندارد و اغلب درآمدسازهای آن مثل صادرات با چالش جدی روبه‌رو شده و چین به شکل جدی در پرداخت‌ها مشکل دارد. چینی‌ها در روابط با جهان نگرشی بلند مدت دارند و بسیار صبور هستند. آنها تاریخ جهان را یک روند تلقی می‌کنند که به همراه خود بحران‌هایی دارد که پیش‌زمینه فرصت‌ها هستند. چینی‌ها معتقدند که فرصت‌ها از بحران‌ها سرچشمه گرفته و ایجاد می‌شوند و در بحران‌ها است که باید فرصت‌ها را جست‌وجو کرد. نگاه بلند، صبر و حوصله، اعتمادبه‌نفس، تاریخ کهن، درایت و مدیریت، اجماع و میهن‌پرستی از صفاتی هستند که چین را هدایت و مدیریت خواهد کرد. چین در اغلب عرصه‌های تاریخی کشوری قدرتمند و بلکه قدرت بزرگ بوده است. پکن دوره صدساله ۱۸۴۲ تا ۱۹۴۹ (آغاز روند تحمیل جنگ تریاک و قراردادهای نابرابر تا پیروزی انقلاب سوسیالیستی در سال ۱۹۴۹؛ صد سال‌خواری و ذلت) را بریده‌ای انحرافی و استثنایی در تاریخ چین می‌داند که با تاریخ با شکوه چین مغایرت داشته است. چین در دهه بیست قرن نوزدهم ابرقدرتی بزرگ و تعیین‌کننده در آسیا به‌شمار می‌رفت. از سوی دیگر، اگر به ستیزه‌جویی آمریکا نگاه کنیم و آن را بی‌سابقه در روابط چهل ساله با چین تلقی کرده و نقطه عطفی در مناسبات رو به وخامت دو کشور بدانیم، این احتمال وجود دارد به این نتیجه برسیم که دو قدرت اول و دوم اقتصادی جهان به نقطه غیرقابل برگشتی در تنش با یکدیگر رسیده‌اند و به‌سوی مخاصمه جدی پیش می‌روند (بدون اینکه تنیدگی دوکشور را مورد ملاحظه قرار بدهیم). وابستگی بسیار زیاد بخش کشاورزی آمریکا به چین به‌عنوان بازاری عظیم و غیرقابل جایگزین عملاً دست‌های آمریکا را در قطع روابط با آن کشور که ترامپ آن را بدون توجه به واقعیت‌های مطرح شده، بسته است.

ایالات مرکزی آمریکا شریان حیاتی خود را با تامین سویا و ذرت گره زده این ایالات مثل آیووا در حقیقت پایگاه قدرت ترامپ و جمهوری خواهان هستند که به عاملی برای حضور چین در انتخابات آمریکا و یک اهرم فشار قدرتمند تبدیل شده است. در مقابل، چین به حفظ رابطه با آمریکا در جهت قدرتمندسازی قدرت نرم افزاری نیاز حیاتی دارد که ملاک قدرت در آینده جهان خواهد بود. در سوی دیگر، چین نه تنها مالکیت ۹۵ درصد «مواد معدنی کمیاب» را در اختیار دارد، بلکه فناوری بهره‌وری-پردازش آن را هم داراست که استفاده از این کالاهای کمیاب و گرانبها را عملاً به‌طور انحصاری در دست خود دارد. حتی اگر در آینده تلاش‌های آمریکا در استخراج پرهزینه این سنگ‌های گران‌قیمت به نتیجه برسد (آمریکا سرمایه کلانی را در این راستا مدنظر داشته است) باز هم برای پردازش آن به چین محتاج است. از این مواد در صنعت موبایل و هواپیماسازی استفاده می‌شود و جایگزینی ندارند. علاوه بر این، چین تولیدکننده ۹۵ درصد آنتی‌بیوتیک جهان است که نه تنها آمریکا، بلکه جهان را به خود وابسته کرده است.

نکته پنجم // بحنی که بدون تردید در روابط ایران و چین نقش کلیدی ایفا خواهد کرد ارزیابی قدرت فعلی چین است. همان‌طور که گفته شد تلاش چین در حفظ مناسبات با آمریکا است که آینده قدرتمندسازی چین را در کوتاه تا میان‌مدت رقم خواهد زد. به سخن بهتر، در صدد روشن کردن این حقیقت هستیم که ثابت کنیم چین به دلیل ملاحظات آن عنوان شد آن چنان قدرت و آزادی عمل ندارد که بتواند (آن‌طور که برخی انتظار دارند) و البته بخواهد به تعهدات خود در قالب موافقت‌نامه پیشنهادی عمل کند. مساله این است که چین به‌شدت به دنبال دسترسی به قدرت تکنولوژیک (عمدتاً نرم‌افزاری) است که هنوز به چند دهه کوشش وافر و همراهی با نظام بین‌الملل موجود نیاز دارد تا بتواند کمبودهای جدی خود را تامین کند. بنابراین، سیاست همکاری با آمریکا که از نظر چین تنها کشوری است که می‌تواند چین را در تبدیل به قدرت همپای آمریکا از لحاظ پیشرفت تکنولوژیک مبدل سازد، در اولویت است. سال ۲۰۲۰ یا ۲۰۵۰ فقط تخمین‌هایی است که برای رسیدن به چین به رتبه ابرقدرتی همسان با آمریکا مطرح می‌شوند و علمی نیستند، چون به‌شدت به عواملی وابسته هستند که اطمینان کافی به آنها نیست. مثل مهار چین‌ستیزی و نهادینه نشدن آن در سیاست بین‌الملل آمریکا. بر همین اساس است که برخی چین را «قدرت غیرکامل» خوانده‌اند. این امر باعث خواهد شد تا چین به‌رغم «سیاست آمرانه شی‌چین‌پینگ» محتاط عمل کند و در مناسبات خود بیشتر جانب احتیاط را بگیرد و در ارتباط با طرح جامع همکاری با ایران، همکاری تمام‌عیار با ایران را در راستای منافع ملی خود تعدیل کند. به عبارت دیگر، با توجه به شرایط موجود چین در روابط خود با ایران ملاحظات آن را مد نظر خواهد داشت و در مواردی مثل گذشته از ایران فاصله مطمئن خواهد گرفت و حتی در مواقعی مقابل ایران اتخاذ موضع خواهد کرد. در اینجا باید قدرت فعلی چین را ارزیابی کنیم و بدانیم که با چه شریکی دادوستد می‌کنیم. باید با چشمان باز روابطمان را براساس واقعیت‌ها بنا کنیم. این به آن معنا نیست که با چین گسترش روابط نداشته باشیم و از فرصت‌ها استفاده نکنیم، بلکه باید در روابط با دیگر کشورها و بلوک‌ها هم کوشا باشیم و هم طیف روابطمان را گسترش دهیم. تنوع‌سازی به معنی آن نیست که به‌طورمثال با چین روابط خود را تعمیق نبخشیم. قدرت‌سازی به‌قول جوزف نای در کتاب اخیرش تحت عنوان: «اخلاقیات مهم هستند» تاکید دارد که «ارتباط» کلید اصلی قدرت است و کشورها هرچه بیشتر با جهان مرتبط باشند قدرتمندتر خواهند بود. در دنیای امروزی «انزوا» جایگاهی ندارد و حتی آمریکا را که با دو اقیانوس از سایر مناطق جهان جدا شده است، مصون نگه نمی‌دارد. دنک شیائوپینگ، معمار چین نو، بر این باور بود که: «باید حقیقت را از واقعیت‌ها دریابیم» و حقیقت این است که با علم به محدودیت‌ها در روابط با کشورها و در راستای منافع ملی قدم برداریم و تعامل با آنها را با شناخت لازم به پیش ببریم. باور امروزی یا بهتر بگوییم دیدگاه متعارف در جهان امروزی بر این امر استوار است که کشور جمهوری خلق چین به قدرتی بلامنازع در جهان تبدیل شده است و باید خود را با این حقیقت که چین قدرتی عظیم در آسیا (غول آسیایی) و بلکه در جهان است که همگان باید با آن قدرت بزرگ مناسبات خود را

تنظیم کنند تطبیق دهیم. عده‌ای بر این نظر هستند که هیچ کاری-موافقت‌نامه، قرارداد و... بین‌المللی- بدون کسب نظر چین انجام نخواهد گرفت... طیف عظیمی قرن بیست‌ویکم را قرن چین می‌دانند که در آن چین نقش محوری خواهد داشت. در دهه‌های نه چندان دور (دهه هشتاد میلادی) همین پیش‌بینی در مورد ژاپن مطرح بود؛ به طوری که دونالد ترامپ بارها عنوان می‌کرد ژاپن در حال بلعیدن و خفه کردن آمریکا و جهان است، ولی در مدت سه دهه ژاپن فقط تک‌بعدی- اقتصادی- کارکرد و به قدرت بی‌همتایی مبدل نشد. زیرا در ابعاد دیگر قدرت کمبودهای جدی داشت و هم‌اکنون به درون خود فرو رفته و به تنهایی کشوری تاثیرگذار در نظام بین‌الملل نیست. درخصوص اتحاد جماهیر شوروی هم در جنگ سرد توهمی به‌عنوان ابرقدرتی مطرح بود که با فروپاشی آن در سال ۱۹۹۱ این توهم هم پایان یافت. همین توهم درخصوص اتحادیه اروپا وجود داشت که سرنوشت امروزی آن خود گویای واقعیت است. باید اذعان کرد که داستان چین متفاوت از موارد یادشده است و قدرت امروزی آن با دوران اوج آن قدرت‌ها قابل مقایسه نیست. چین هم‌اکنون قدرت اقتصادی دوم جهان است و از معیارهای اصلی قدرت جهانی بودن برخوردار است؛ جمعیت، وسعت سرزمینی، دومین اقتصاد دنیا، دارنده دومین ذخایر مالی جهان، بزرگ‌ترین ارتش، برخورداری از برنامه پیشرفته فضایی، ناوهای هواپیمابر و ... چین اعلام کرده است که ظرف چند سال آینده شش ناو هواپیمابر داشته باشد. آمریکا هم‌اکنون دارای دوازده ناو هواپیمابر است؛ ناوهایی که تکنولوژی بسیار پیشرفته به‌خصوص در بعد نرم‌افزاری دارند. داشتن پیشرفته‌ترین قطار سریع‌السیر جهان، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده انرژی دنیا، بزرگ‌ترین کشور تجاری و ... توانمندی امروزی چین را نمی‌توان کتمان کرد یا کوچک شمرد. چین تنها کشور غیرغربی است که نظام جهانی لیبرال غربی را به چالش گرفته و به قول برخی (که توأم با نژادپرستی آشکار است) چین اولین کشور غیرسفید پوست است که قدرت بلامنازع غرب-حداقل چند صد ساله آمریکا و اروپا را به‌طور جدی به رقابت تنگاتنگ کشانده است. بنابراین، چین از لحاظ سخت‌افزاری در مقابل قدرت‌های بزرگ امروزی به‌ویژه آمریکا آنچنان کمبودی ندارد و از لحاظ اقتصادی با شدت تعقیبی که از چین سراغ داریم تخمین زده می‌شود که چند تریلیون دلار توان کمتر از آمریکا را ظرف یک دهه جبران کند و قدرت سخت‌افزاری خود را با ابرقدرت فعلی جهان برابر سازد. با این وصف، در جهان امروزی این نرم‌افزار است که ملاک قدرت می‌باشد و میدان‌دار آینده خواهد بود. توانایی‌های سخت‌افزاری که چین از آنها برخوردار است و اگر کمبودی هم داشته باشد به سرعت تامین خواهد کرد. تلاش و کوشش چینی‌ها و مدیریت و سازماندهی امور به‌طور حتم چین را از لحاظ سخت‌افزاری در آینده نزدیک پیش‌تاز خواهد کرد. تاکید می‌کنیم که در اینجا باید مدنظر قرار دهیم این است که توانمندی‌های سخت‌افزاری که بی‌تردید معیار سنجش قدرت ملی و بین‌المللی هستند، مهم‌ترین ابزار نیستند؛ بلکه این قدرت یا نفوذ است که ملاک قدرت است. رابرت دال، استاد فقید روابط بین‌الملل، در نظر داشت که قدرت (نفوذ) عبارت از این است که بازیگر «الف» از چنان قدرتی برخوردار باشد که بتواند بازیگر «ب» را مجبور به کاری کند که آن بازیگر مخالف بوده ولی به واسطه قدرت کشور الف به آن کار مبادرت می‌کند. طرق مختلفی برای تطبیق طرف مقابل برای انجام کار مورد دلخواه طرف «الف» وجود دارد که می‌توان از تشویق، اجبار، شریک‌سازی، پاداش و تهدید به استفاده از زور نام برد. پرسشی که در ارتباط با چین و قدرت امروزی آن مطرح می‌شود این است که پرسیم: «آیا چین هم در کار و اقدامات دیگران تاثیرگذار است؟» جواب این است که: آن‌طور که انتظار داریم خیر. این امر البته تا حدودی عمده است و چین نمی‌خواهد فعلاً از قدرتی که دارد بهره گیرد و با مسائل بین‌المللی فعالانه عمل کند. علاوه بر این، در مواقعی هم توان چین کارهایی را ندارد؛ چرا که در تعریف استانداردهای جهانی نقش رهبری نداشته و به‌قولی «کنشگر استانداردساز» نیست. چین در عمل کشوری است «خنثی» که تاکنون تلاش کرده است از چالش‌ها فاصله بگیرد و در مواقع حساس جلودار نباشد. به‌طور مثال، در ارتباط با «برجام» نقش همراه را داشت و حضور قوی نداشت و در اغلب اوقات دنباله‌رو بوده است. در برنامه هسته‌ای ایران نیز مواضع قاطعی نداشت و در شرایط حساس هم‌رنگ جماعت می‌شده است. دادن رای مثبت به

قطعه‌نامه ۱۹۳۹ از مصادیق این رفتار است. این قطعه‌نامه خشن‌ترین قطعه‌نامه علیه ایران به‌شمار می‌رود که طیف عظیمی از تحریم‌ها علیه ایران را به‌دنبال داشت. زمانی‌که توانمندی‌های چین را تجزیه و تحلیل می‌کنیم از بعد کیفی نکاتی در مقابل بعد کمی مطرح می‌شوند. به سخن بهتر، عدم برخورداری از قدرت کیفی است که چین را از لحاظ «قدرت نرم» به چالش می‌کشد و باعث می‌شود نفوذ چین در سطح بین‌المللی مورد سوال قرار گیرد. چینی‌ها ضرب‌المثلی دارند که می‌گوید: «قوی در خارج، ضعیف در داخل» (وای اینگ- نیه رووان). یعنی راجع به یک موضوع اگر از بیرون سایش انجام گیرد، وقتی به درون برویم ضعف‌ها آشکار می‌شوند. این وضعیت به‌خصوص در حوزه دیپلماسی چین کاملاً مشهود است. چین با داشتن روابط دیپلماتیک با ۱۷۵ کشور، یکی از پنج عضو شورای امنیت سازمان ملل و طرف بیش از ۳۰۰ معاهده بین‌المللی است. به‌رغم حضور در تمام اجلاس‌های سران و مجامع جهانی، رفتارهای مقامات چین بیشتر جنبه عکس‌العملی و غیرفعال دارند که نشان از محافظه‌کاری نهادینه‌شده در چین دارد و چین را از ایفای نقش رهبری و هدایت امور بین‌المللی محروم می‌کند. چین کشوری است که ریسک نمی‌کند (ریسک‌پذیر نیست) و صرفاً نقشی آرام و بدون وارد شدن در مسائل جدی را انتخاب می‌کند و بیشتر نظاره‌گر است. البته به‌استثنای مواردی که فعالیت زیاد این کشور در حوزه‌هایی که آنها را به امنیت خود گره زده است؛ مثل حضور روزافزون در دریای جنوب چین (دریای ۳ میلیون و ۵۰۰ کیلومتری) که چین درواقع آن را جزئی از سرزمین‌های خود تلقی می‌کند. چین در منازعاتی که در چارچوب امنیتی آن نیست نقش نظاره‌گر را دارد و در بیرون گود می‌نشیند و منتظر می‌شود که کشورهای درگیر خودشان از طریق «راه و روش صلح‌طلبانه» به حل‌وفصل آن بپردازند. در اصل چین حضورش «سمبلیک» و عملی از محتوای آن است. چین در عمل از قدرت خود استفاده نمی‌کند و به‌مراتب کمتر از قدرتش در صحنه بین‌المللی حضور دارد. کار اصلی دیپلماسی چین تجارت است که اگر در اعزام چینی‌ها به خارج از کشور توجه کنیم عمدتاً نمایندگان بخش‌های اقتصادی و تجاری هستند که به‌دنبال سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف هستند، نه دیپلمات‌ها. امروزه که قدرت نرم‌افزاری عامل تعیین‌کننده قدرت و نفوذ کشورها است چین از کمبود جدی برخوردار است. چین مدلی را برای دیگران ارائه نداده و در جذب کشورها به راه و روش چینی مثلاً در بعد اقتصادی موفق نبوده است. به‌طورکلی، چین الگویی خاص را ارائه کرده است که قابل تکرار نیست. برای مثال، از لحاظ تولیدات فرهنگی که بی‌تردید در قدرت هر کشور از لحاظ «نرم‌افزاری» جایگاه و منزلت ویژه‌ای دارد، چین در واقع حضوری در جهان ندارد و در اموری چون هنر، فیلم، ادبیات، موزیک و ... حضور قوی در جهان ندارد.

نکته ششم // از لحاظ اقتصادی هم چین که از آن به‌عنوان دومین اقتصاد جهان نام برده می‌شود، این کشور الگوساز نیست. چین از لحاظ کمی سابقه درخشانی دارد، ولی در طیف کیفی ضعیف است. یعنی یک کشور پردازش‌کننده و دارای اقتصاد مونتاژی است. اغلب کالاها برای صادرات بوده و از لحاظ تولید فکری ساخته و پرداخته چین نیستند. این وضعیت درحال تغییر است، ولی چین فعلاً در حوزه تکنولوژیک استانداردها ساز نیست و در بخش‌های علوم طبیعی، پزشکی و علوم اجتماعی پیش‌فراول نیست. کشوری آینده خود را تضمین می‌کند که در حوزه نوآوری‌ها پیش‌تاز باشد که درواقع در سرمایه‌گذاری در بخش «تحقیق و توسعه» خلاصه می‌شود. چین در این حوزه ضعیف است و درصد به‌مراتب کمتری را برای توسعه این بخش می‌ذول داشته است. چین ۸۰ درصد را در توسعه تولیدات مصرف می‌کند و در بخش «تحقیقات پایه» صرفاً ۵ درصد بودجه می‌کند. از سال ۱۹۰۱ تا ۲۰۲۰ چین از مجموع ۵۹۷ «جایزه نوبل» فقط ۱۲ مورد آن را کسب کرده است. این رقم برای ایالات متحده در این بازه زمانی ۲۳۹ مورد بوده است. ۸۰ درصد برندگان چینی جایزه نوبل چینی‌های مقیم خارج از کشور بوده‌اند. از لحاظ ارجاعات مقالات علمی چینی‌ها در سال گذشته صرفاً چهار درصد را به خود اختصاص دادند، درحالی‌که این سهم برای آمریکا ۵۵ بوده است. از لحاظ اختراعات و داشتن شرکت‌های طراز اول نیز از قافله جهانی هستند به‌عنوان

نمونه، پنج شرکت بزرگ در عرصه تکنولوژی: اپل، مایکروسافت، آمازون، فیس‌بوک و گوگل همه آمریکایی هستند که سرمایه در گردش آنها بالغ بر ۴ تریلیون دلار است. مطلبی که باید اضافه کرد این است که ویژگی چین به‌عنوان کشوری قاره‌ای با ۹ میلیون مترمربع سرزمین و یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون جمعیت، در این کشور هنوز یک میلیارد نفر سوار هواپیما نشده‌اند و میلیون‌ها نفر با تمام تلاش‌ها درآمدی کمتر از ۱/۷ دلار در روز دارند که خط فقر مطلق است و هنوز ۲۵ میلیون نفر در غارها زندگی می‌کنند. همان‌طور که می‌دانیم، از ملاک‌های اصلی قدرت در جهان امروزی «قدرت ابتکار و نوآوری است» که کشورها را در راه توسعه قرار می‌دهد. چین از به‌اصطلاح «کمبود نوآوری» رنج می‌برد که آن را در ورطه «دام طبقه متوسط» قرار داده است. رهایی از این دام فقط از طریق «ابتکار، نوآوری و خلاقیت» امکان‌پذیر است که قبلاً ژاپن، سنگاپور، کره جنوبی و تایوان خود را در آن مسیر قرار داده و پویایی خود را حفظ و توسعه داده‌اند. به عبارت دیگر، حالت ایستا و عدم ارتقا به مرحله‌ای بالاتر که اغلب با نوآوری انجام می‌شود، نابودی و ورشکستگی را به بار می‌آورد. برای این کار، بیشتر سرمایه‌گذاری دولت در بخش تحقیق و توسعه لازم است. محوری‌ترین چیزی که لازم است یک نظام آموزشی است که براساس تفکر سازنده استوار باشد. اگر تغییر عنوان شده یعنی فراهم کردن شرایط لازم برای نو اندیشی انجام نگیرد، چین در «دام طبقه متوسط» گرفتار خواهد شد. اگر بخواهیم این موضوع را بررسی کنیم فقط کافی است نگاهی به فعالیت شرکت‌های فراملیتی چین بیندازیم و دریابیم که این شرکت‌ها چقدر قدرت رقابت در صحنه بین‌المللی دارند. مثل سایر بخش‌ها در این حوزه ضعف بیشتری نسبت به قدرت دیده می‌شود. در ظاهر شرکت‌های چینی براساس رتبه جهانی بعد از آمریکا از لحاظ تعداد دوم هستند. اما این شرکت‌ها فقط نصف درآمد خود را در خارج از کشور به دست می‌آورند؛ طوری که نیمی از سرمایه آنها از منابع داخلی است. آنها بیشتر شرکت‌های داخلی هستند تا اینکه فراملیتی باشند. زمانی که رقابت‌پذیری بین‌المللی چین را بررسی می‌کنیم متوجه می‌شویم که تعداد کمی از آنها توانسته‌اند ایجاد برند کنند مثل شرکت‌های هوآوی، هایبر، هواپیمایی چین، شرکت اتومبیل‌سازی جیلی و موارد دیگر. ملاحظات فوق قصد کوچک جلوه‌دادن چین را ندارند و بدون تردید نمی‌توان از موفقیت‌های عظیم و به شکلی از معجزه چین در ۴۰ سال پیش تجلیل نکرد. تاکید ما بر این امر است که کمبودهای چین با شرایط خاص آن سرزمین باعث شده که چین هنوز نتواند قله‌های توسعه لازم برای ابرقدرتی جهان را فتح کند. باوجود این، چین به سرعت درصدد جبران کمبودها است و با احتیاط کامل در تعامل با جهان و به‌ویژه آمریکا درصدد اجرای آن است که چین را به‌عنوان شریک محتاط کرده که حتماً در موافقت‌نامه ۲۵ ساله ایران و چین باید مورد ملاحظه قرار گیرد و از دید واقعیت‌ها به آن نگرست، همه چیز را سبک و سنگین کرد و آینده را براساس آن طراحی کرد و با هر طرفی آن‌طور که واقعیت‌ها می‌گویند روابط برقرار کرد. شرایط دائم تغییرپذیر را با چشم باز دید و حلاجی کرد. ناظران باید در تحلیل‌های خود در نظر داشته باشند که چین با توجه به تغییرات و ارتقا به درجه‌ای از قدرت اقتصادی باید خود را با حقایق موجود تطبیق دهد. حداقل اینکه نمی‌تواند با قدرت ۴۰ سال گذشته پویایی خود را در مقابل بحران‌هایی که برخی قابل پیش‌بینی و برخی دیگر مثل ویروس کرونا غیرقابل پیش‌بینی بوده‌اند، حفظ کند. نیاز مبرم چین به حفظ رشد حداقل ۷ درصدی در سال ۲۰۲۰ در عالی‌ترین حالت به ۲/۵ درصد خواهد رسید و تعداد زیادی از پروژه‌ها را تعطیل و به بیکاری عظیم دامن خواهد زد. راه رسیدن چین به قدرت جهانی الزاماً هموار نخواهد بود و این کشور را مجبور به تغییر روش و ملاحظه‌گرایی در سیاست‌هایش خواهد کرد. مشکلات بزرگ داخلی چین؛ از جمله عدم توانایی در تغییر مسیر از یک اقتصاد صادراتی به اقتصادی متکی به مصرف داخلی و «نظام اقتصادی دانش‌محور» (کلید موفقیت آینده چین) همگی باعث خواهند شد که چین در روابط خارجی خود از یک «سیاست تهاجمی خارجی» و به‌اصطلاح «گرگ‌های جنگی» (ذهنیت جنگجویانه در روابط بین‌الملل این کشور) فاصله بگیرد. این ملاکی است که ایران در ارتباط با چین باید مدنظر داشته باشد و توقعات خود را بر واقعیت‌های موجود و قابل پیش‌بینی استوار کند.

نکته هفتم // علاوه بر مطالبی که به طور اجمالی بررسی کردیم، باید توجه داشته باشیم که چین به واسطه بحران کرونا و اثرات ناشی از آن با کمبود منابع مالی در ارتباط با اجرای پروژه‌ها مواجه است. اقتصاد و تجارت داخلی چین در اثر تحولات جدید با چالش روبه‌رو شده است که نمی‌تواند به تعهدات خود پاسخ دهد و بلاتردید در صورت عقد هر قراردادی در تمکین کردن به قول و قرارها مشکل پیدا می‌کند. ظاهر قضیه این است که چین منش یک قدرت در حال صعود و ظهور را دارد. چین همزمان با هندوستان بر سر مرز دو کشور وارد منازعه شده، در حوزه دریای جنوب چین بسیار فعال بوده، در هنگ‌کنگ و تایوان مورد چالش قرار گرفته است و با ژاپن بر سر جزایر مورد مناقشه درگیر است. اضافه بر مشکلات روزافزون داخلی در تکاپو است که در حوزه فناوری‌های در حال ظهور مثل: هوش مصنوعی، کامپیوتر کوانتومی و نیمه‌هادی‌های پیشرفته و ... که آینده قدرت در جهان آینده را شکل می‌دهند، فعال باشد و در نهایت پیش بردن پروژه بزرگ یک تریلیون دلاری «کمر بند و راه» که پروژه حیثیتی «شی‌چین‌پینگ» است و درصدد است با مرکزیت چین نهادینه کند. رسیدن به جایگاه ابرقدرتی هزینه‌های گزافی دارد؛ آن هم در کشوری مثل چین که با مشکلات عدیده داخلی مثل بیکاری، فقر، نابرابری معیشتی و از این قبیل مواجه است. در اینجا باید تاکید کرد که مشکلات امروزی چین صرفاً مربوط به «ویروس کرونا» نیست، اگرچه به برخی معضلات شتاب بخشیده است. رشد اقتصادی چین از رشد دو رقیب اوایل دهه ۲۰۰۰ به ۶/۱ درصد در سال ۲۰۱۹ رسیده بود که حتی آن نیز مورد سوال بود و رشد چین را ۱/۷ درصد کمتر از آن چیزی که عنوان شده بود اعلام کردند. پروژه «یک کمر بند - یک راه» به «ابتکار کمر بند و راه» تغییر نام داده و جای تامل و تاسف است؛ چرا که این راهبرد از سال ۲۰۱۷ با رکود روبه‌رو است. در این راستا، حتی بانک‌ها از تامین مالی «ابتکار کمر بند و راه» طفره می‌روند. دولتی را که با مشکلات و بحران مالی - اقتصادی و البته تجاری دست و پنجه نرم می‌کند مجبور به تحمل مشکلات ناشی از آن به خصوص در بخش سرمایه‌گذاری کرده‌اند. این مشکل باعث شده است تعدادی از پروژه‌ها تعطیل شوند یا به تعویق بیفتند. چین هم‌اکنون در بحران مالی قرار دارد و پیشبرد حتی پروژه‌های کوچک در قالب «ابتکار و راه» هم با مشکل مواجه شده‌اند. به طور مثال، پروژه موافقت‌نامه ترانزیتی با کشور کوچک نپال حتی بدون ساخت یک جاده عملاً متوقف شده است. در آفریقا و اروپا نیز همین وضعیت وجود دارد و رکود در برنامه‌های چین کاملاً مشهود است.

نکته آخر // برآیند مباحث گفته‌شده خیلی روشن است. با تاکید می‌توان به این توصیه رسید که ایران باید با چشم باز موافقت‌نامه ۲۵ ساله را بنگرد و با توجه به محدودیت‌های بین‌المللی و داخلی، درست تصمیم بگیرد. این به آن معنی نیست که با کشور بزرگ چین مراوده نداشته باشیم، بلکه عقل سلیم می‌گوید با شناخت تمامی ابعاد مشکلات موجود، انتظارات خود را بر پایه واقعیت‌ها تنظیم کنیم. به گفته مشهور «دنگ شی‌پینگ» (معمار چین نو): «حقیقت را از واقعیت‌ها دریابیم» باید در برنامه‌های خود اصل تنوع‌سازی را جاری کنیم و با توجه به قدرت و ضعف ایران وارد تعهداتی شویم که منافع ملی را همه‌جانبه و پویا در اولویت قرار بدهد.

چین برای امنیت جهانی اطلاعات پیش قدم شد

مهر: دولت چین طرحی برای ایجاد استانداردهای جهانی امنیت اطلاعات تدوین کرده است و از دولت‌ها می‌خواهد از آن پشتیبانی کنند. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رویترز، چین برای تنظیم استانداردهای جهانی امنیت اطلاعات پیش قدم شده است. این اقدام در حقیقت با تلاش‌های آمریکا برای ترغیب کشورها به منع استفاده از تجهیزات فناوری چینی مقابله می‌کند. وال‌استریت ژورنال در گزارشی اشاره می‌کند، چین در طرحی به نام «ابتکار جهانی در امنیت اطلاعات» از تمام کشورها می‌خواهد امنیت داده‌ها را به روشی جامع، عینی و مبتنی بر شواهد کنترل کنند. این طرح در حقیقت از کشورها می‌خواهد با نظارت گسترده علیه کشورهای دیگر مخالفت کنند.

همچنین از شرکت‌های فناوری می‌خواهد در محصولات و خدمات خود راهی برای جمع‌آوری غیرقانونی اطلاعات، کنترل سیستم‌ها و دستگاه‌های کاربران ایجاد نکنند. قرار است وزیر امور خارجه چین در سمیناری که با موضوع «دولت دیجیتال» در پکن برگزار می‌شود، جزئیات این طرح را اعلام کند. در همین راستا دیپلمات‌های چینی با دولت‌های خارجی مذاکره کرده‌اند تا از طرح جدید دولت چین پشتیبانی کنند. طی ماه‌های اخیر دولت دونالد ترامپ محدودیت‌های بیشتری بر شرکت‌های چینی وضع کرده که دلیل این امر را نگرانی درباره امنیت ملی اعلام کرده است.

تایوان خواستار اتحاد جهانی علیه چین شد

مهر: رئیس اجرایی تایوان با اتکا به وعده‌های واشنگتن، چین را به داشتن رفتارهای تهاجمی متهم کرد و خواستار اتحاد جهانی علیه این کشور شد. به گزارش رویترز، «تسای اینگ ون» رئیس اجرایی تایوان، خواستار اتحاد جهانی علیه اقدامات به زعم وی تهاجمی چین شد. به ادعای وی، اقدامات پکن در دریای چین جنوبی و تنگه تایوان، تهدیدات اصلی علیه ثبات منطقه ایندوپاسیفیک محسوب می‌شود. تسای اینگ ون که در جمع مسئولان امنیتی تایوان و شماری از دیپلمات‌های بلندپایه غربی صحبت می‌کرد؛ با ادعای حفاظت از آزادی، از لزوم ایجاد اتحادی متشکل از کشورهای به زعم وی دموکراتیک جهان سخن گفت. وی در ادامه ادعاهای خود افزود: وقت آن رسیده که کشورهای هم‌عقیده و دوستدار دموکراسی در منطقه ایندوپاسیفیک و حتی فراتر از آن، به بحث پیرامون ایجاد چارچوبی بنشینند که هدف از آن انجام اقدامات هماهنگ و پایدار در راستای حراست از نظم راهبردی است- نظمی که از قدرت بازدارندگی در برابر اقدامات تهاجمی یکجانبه‌گرایانه برخوردار است. اظهارات تسای اینگ ون در حالی ایراد شد که چین به تایوان به چشم بخشی از تمامیت ارضی خود نگاه می‌کند و بارها به آمریکا و متحدانش درباره دامن زدن به جریان‌های جدایی‌طلبانه این منطقه هشدار داده است. با این حال، آمریکا در ادامه سیاست چرخش به سمت آسیا پاسیفیک که لازمه آن مهار قدرت‌یابی چین است، عمداً اصلچین واحد را نادیده گرفته و علاوه بر تایوان، در امور داخلی هنگ کنگ و تبت هم مداخله می‌کند.

ترامپ بار دیگر جداسازی اقتصاد آمریکا از چین را مطرح کرد

تسنیم: رئیس جمهور آمریکا بار دیگر موضوع جداسازی اقتصاد این کشور از چین را در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ مطرح کرده است. به گزارش رویترز، دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا در اظهاراتی گفت: اگر اقتصادهای آمریکا و چین با یکدیگر مبادله تجاری نداشته باشند، آمریکا پولی را از دست نخواهد داد. بر اساس این گزارش ترامپ در کنفرانس خبری در کاخ سفید به مناسبت روز کارگر وعده داد تا فرصت‌های شغلی را از چین پس بگیرد و به آمریکا بازگرداند. وی در این باره گفت: هنگامی که به واژه جدایی اشاره می‌کنید، در واقع به واژه بسیار جالبی اشاره دارید. در حال حاضر میلیاردها دلار از دست می‌دهیم و اگر با چینی‌ها مبادله تجاری نداشته باشیم، دیگر این چندین میلیارد دلار را از دست نخواهیم داد. به این مساله، جداکردن می‌گویند و بهتر است از همین الان این روند را آغاز کنید. ترامپ که پیش از این برای متقاعد کردن چین با هدف کاهش کسری تجاری با آمریکا تلاش زیادی کرده بود، اکنون در آستانه انتخابات ریاست جمهوری قصد دارد سخت‌گیری علیه چین را یکی از مهمترین برنامه‌های انتخاباتی اش نشان دهد. وی بارها جو بایدن را به اتخاذ مواضع نرم ملایم در برابر چین متهم کرده است. ترامپ در این باره افزود: اگر بایدن در انتخابات آتی پیروز شود، در واقع چین پیروز شده زیرا چین مالکیت آمریکا را کسب خواهد کرد. بایدن نیز به شدت از مرحله نخست توافق تجاری ترامپ با چین انتقاد کرد و گفت: این توافق غیرقابل اجرا و پر از تعهدات مبهم، ضعیف از سوی چین است. ترامپ وعده داده است تا در دولت آینده اش،

قراردادهای فدرال با شرکت های چینی را لغو خواهد کرد و پکن را به خاطر گسترش ویروس کرونا به سراسر جهان، به پای میز محاکمه خواهد کشاند.

- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا):

تجارت پنج هزار میلیارد یوانی چین با کشورهای عضو کمربند-جاده

پکن- ایرنا- معاون انجمن توسعه تجارت چین اعلام کرد: در ۷ ماه نخست سال جاری میلادی، میزان تجارت بین چین و کشورهای مسیر کمربند و جاده به پنج هزار و ۳۰ میلیارد یوان (هر دلار ۶.۷ یوان) رسیده است. به گزارش ایرنا «چن جیان آن» روز سه شنبه در میزگرد همکاری و توسعه صنایع زیست محیطی در پکن افزود: چین ضمن تقویت چرخه گردش اقتصادی در داخل کشور، به اجرای درهای باز در سطح گسترده تر و با کیفیت بالاتری خواهد پرداخت. او گفت: وضعیت رو به رشد اقتصادی در مدت طولانی در آینده تغییر نکرده و ارتباطات اقتصادی چین با جهان نزدیکتر شده و فرصت های بیشتری برای جهان ایجاد خواهد شد. همزمان در آستانه هفتمین سالگرد پیشنهاد ساخت مشترک کمربند و جاده، پژوهشگاه همکاری تجارت و اقتصاد بین المللی وزارت بازرگانی چین «گزارش توسعه سرمایه گذاری تجاری چین در کمربند و جاده در سال ۲۰۲۰» را منتشر کرد. این گزارش دستاوردهای غنی همکاری چین با کشورهای کمربند و جاده در زمینه اقتصاد و تجارت را بازتاب داد و تحولات، ثمرات و جهتگیری جدید همکاری اقتصادی و تجاری کمربند و جاده را جمع بندی کرده است. در این گزارش آمده است که در ۷ سال گذشته، چین به اتفاق کشورهای ذی ربط، همکاری اقتصادی و تجاری را پیوسته تعمیق داده، سطح آزادسازی و تسهیلات تجاری و سرمایه گذاری را ارتقاء داده و به درهای باز با سطح بالاتر و ایجاد اوضاع جدید اقتصادی در جهان یاری کرده است. در این گزارش همچنین آمده است که با وجود تاثیر ویروس کرونا، در شش ماه اول سال ۲۰۲۰، همکاری اقتصادی و تجاری چین با کشورهای ذی ربط کمربند و جاده به پیشرفت های چشمگیری نایل آمده است. بر اساس این گزارش، تا اردیبهشت ماه سال ۲۰۲۰، دولت چین با ۱۲۸ کشور و ۲۰ سازمان بین المللی، ۲۰۰ سند همکاری در ساخت مشترک کمربند و جاده امضا کرده است.

تجلی فرهنگ و هنر ایران در سرزمین چشم بادامی ها

پکن- ایرنا- برگزاری روز «فرهنگ و هنر ایران» در حاشیه نمایشگاه جهان رنگارنگ از زیر مجموعه های نمایشگاه بین المللی خدمات تجارت چین در پکن، فرصتی برای تجلی فرهنگ و هنر ایرانی در سرزمین چشم بادامی ها بود. به گزارش ایرنا در مراسم امروز که با همت رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در چین برگزار شد ضمن به نمایش گذاشته شدن سوغات و صنایع دستی ایران در قالب غرفه سفارت جمهوری اسلامی ایران در پکن، گروه موسیقی اکسیر عشق هم به اجرای موسیقی پرداخت. پنجمین نمایشگاه فرهنگی جهان رنگارنگ ویژه کشورهای در امتداد یک کمربند یک جاده روز شنبه به میزبانی دفتر اطلاع رسانی شهرداری پکن و با همت انتشارات «ماه پکن» و با مشارکت کشورهای عضو مسیر یک کمربند یک جاده در پارک المپیک پایتخت چین آغاز شد. از آنجائی که این رویداد نخستین رویداد مهم فرهنگی در چین بعد از شیوع ویروس کرونا در ۱۰ ماه گذشته است از اهمیت زیادی برخوردار است. سفارت جمهوری اسلامی ایران در چین در این نمایشگاه با راه اندازی یک غرفه، توانمندی ها و دستاوردهای صنایع دستی و هنر ایرانی را در معرض دید و علاقه بازدید کنندگان قرار داده است. در غرفه ایران انواع فرش و قالی دستباف، صنایع دستی چوبی، زعفران و تابلو فرش های دستباف در معرض دید عموم قرار گرفته است. این نمایشگاه در قالب پانزدهمین نمایشگاه بین المللی صنایع خلاقه پکن (ICCI) و یکی از بخش های نمایشگاه بین المللی تجارت خدمات ۲۰۲۰ چین (CIFTIS) است که از روز جمعه با

شرکت ۱۴۸ کشور و منطقه از جمله جمهوری اسلامی ایران در پکن دایر شده است. در این نمایشگاه که با همکاری وزارت بازرگانی چین و شهرداری پکن دایر شده است سازمان های بین المللی، سفارتخانه های مستقر در چین، انجمن های بازرگانی خارجی و شرکت هایی از ۱۴۸ کشور و منطقه شرکت دارند. پنجمین نمایشگاه فرهنگی جهان رنگارنگ ویژه کشورهای در امتداد یک کمربند یک جاده با هدف پیشبرد مبادلات فرهنگی بین پکن و جهان خارج، ترویج فرهنگ کشورها و مناطق مختلف و تقویت روابط دوستانه بین چین و مناطق دیگر برگزار شده است. «عباسعلی وفایی»، رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در چین در مورد آیین روز فرهنگ و هنر ایران به ایرنا گفت: با توجه به اینکه این نمایشگاه بعد از ۹ ماه از شیوع ویروس کرونا برگزار شده است از اهمیت زیاد برخوردار است. وی با اشاره به مشارکت کشورهای مختلف در این نمایشگاه و استقبال علاقه مندان از روز ایران گفت: در آیین روز ایران علاوه بر موسیقی اصیل ایرانی، صنایع دستی و فرش دستباف هم به نمایش گذاشته شد. رایزن فرهنگی ایران در چین افزود: در مراسم امروز فیلم کوتاهی از میراث فرهنگی ایران اکران شد که مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت و گروه موسیقی اکسیر عشق با حضور برادران شماعی زاده هم به اجرای موسیقی پرداخت. وی ضمن تبریک به دولت و مردم چین به دلیل از سرگیری فعالیت های فرهنگی در این کشور بعد از کنترل کرونا اظهار امیدواری کرد که ویروس منحوس کرونا از ایران هم ریشه کن شود و فضا برای برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های فرهنگی فراهم گردد. وفایی در مورد اهمیت برگزاری روز ایران در چین هم گفت: هر مقدار یکدیگر را بشناسیم همدلی ها بیشتر می شود نمایشگاه ها ظرفیت خوبی برای شناساندن خود به دیگران است و این مراسم هم فرصت خوبی برای معرفی ایران در حوزه های فرهنگی شد. مجید شماعی زاده از اعضای گروه موسیقی اکسیر عشق که در این مراسم به اجرای موسیقی اصیل ایرانی پرداخت هم به ایرنا گفت که هسته ای اصلی این گروه ما برادران شماعی زاده هستیم اما تعدادی از اعضای گروه هم در ایران هستند که در سال های گذشته چندین نوبت برای اجرای جشنواره های فرهنگی به چین سفر کرده اند. او گفت: گروه اکسیر عشق برای شرکت در جشنواره موسیقی پکن که اواخر مهر در پکن برگزار می شود هم شرکت کرده است به این ترتیب بخشی از اجرای این گروه در ایران و بخشی هم در چین ضبط شده است و قرار است در جشنواره آنلاین موسیقی پکن بخش شود. مسعود شماعی زاده از دیگر اعضای این گروه هم گفت که برگزاری چنین مراسم هایی با وجود شیوع کرونا، باعث تقویت روابط فرهنگی و هنری چین و ایران می شود. وی تصریح کرد که در دوران کرونا باید از هر فرصتی استفاده کرد این جشنواره نیز فرصتی برای معرفی موسیقی ایران به دوستداران چینی است. نمایشگاه جهان رنگارنگ از زیر مجموعه های نمایشگاه بین المللی خدمات تجارت چین در پکن فردا پایان می یابد.

چه عواملی مانع عضویت ایران در سازمان شانگهای است؟

تهران ایرنا- کارشناس مسائل آسیای میانه سازمان شانگهای را مجموعه ای درون گرا عنوان کرد و گفت: اعضای این سازمان مخالف گسترش این سازمان هستند و نمی خواهند رویکردی تقابلی-جوانانه در مناسبات بین الملل داشته باشند. «ولی کوزه گر کالجی»، در گفت و گو با خبرنگار سیاسی ایرنا درخصوص آخرین وضعیت عضویت ایران در سازمان شانگهای اظهارداشت: از اواخر تیرماه سال ۱۳۸۴ ایران عضو ناظر سازمان همکاری شانگهای شده و متقاضی تغییر عضویت از حالت ناظر به اصلی بوده است، اما این خواسته هنوز عملی نشده است این در حالی است که عضویت کشورهایمانند هند و پاکستان با وجود مشکلات حادی که دارند پذیرفته شده است. این کارشناس مسائل آسیای میانه یکی از دلایل تغییر نکردن وضعیت ایران در سازمان شانگهای را تحریم های سازمان ملل علیه پرونده هسته ای ایران عنوان کرد و گفت: سازمان همکاری شانگهای در سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ دو مصوبه تصویب کرد که بر اساس آن کشوری که ذیل فصل ۷ منشور سازمان ملل و تحریم های این سازمان قرار گیرد

نمی‌تواند عضو اصلی سازمان شانگهای شود. وی افزود: با امضاء توافق برجام در اوایل سال ۹۴ و لغو تحریم‌های سازمان ملل علیه کشورمان، مهمترین مانع تبدیل عضویت ایران از ناظر به دائم از بین رفت و ایران با خروج از فصل ۷ منشور سازمان ملل می‌توانست از عضویت ناظر به اصلی تبدیل شود، اما تغییری صورت نگرفت در حالی که تقاضای عضویت دائم هند و پاکستان در اجلاس تاشکند پذیرفته شد. کوزه گرکالجی فدراسیون روسیه را از موافقان تغییر عضویت ایران در سازمان شانگهای دانست و گفت: قزاقستان، قرقیزستان و ازبکستان هم در دوره «شوکت میرضیایف» به جمع موافقان ما اضافه شدند اما چین و تاجیکستان موضع مبهمی در قبال عضویت دائم ما در این سازمان دارند. این کارشناس مسائل اوراسیا در ادامه افزود: تاجیکستان با صراحت بیان نمی‌کند که مخالف تغییر وضعیت ایران است اما ظاهراً موضع این کشور عمدتاً به موضوع نهضت اسلامی تاجیکستان برمی‌گردد. وی یادآور شد: تاجیکستان در تلاش است در سازمان همکاری شانگهای و پیمان امنیت جمعی، حزب نهضت اسلامی را به عنوان یک سازمان تروریستی معرفی کند، ولی هنوز مورد تایید و اعضای این سازمان قرار نگرفته است و تاجیک‌ها ملاحظاتی درباره حضور ایران در سازمان شانگهای دارند و احتمال می‌دهند حضور ایران مانع می‌شود که این سازمان، حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را به عنوان یک گروه تروریستی معرفی کند. پژوهشگر مرکز تحقیقات ریاست جمهوری در مورد مواضع چین در مورد تغییر عضویت ایران در سازمان شانگهای گفت: چینی‌ها نگران این هستند دامنه تنش‌هایی که بین ایران و آمریکا وجود دارد، به سازمان شانگهای کشیده شود. چین در حوزه شبه جزیره کره، تایوان و پاسیفیک با آمریکا درگیر است و نمی‌خواهد جنبه جدیدی با آمریکا باز شود. کوزه گر یادآور شد: برخلاف تصور عمومی سازمان همکاری شانگهای تمایلی به مقابله با آمریکا ندارد، این سازمان مجموعه ای درون گرا است و در مسائل امنیتی، نظامی و مرزی در افغانستان و آسیای مرکزی فعالیت دارد و مواضع هژمونی و تقابل بین المللی ندارد. وی با بیان اینکه سازمان شانگهای در بحران سوریه، اوکراین و گرجستان و هیچ کدام از بحران‌های منطقه ای که ناتو حضور داشت، دخالت نکرد، گفت: از سوی این سازمان نوعی نگرانی وجود دارد که با حضور ایران در این سازمان، دامنه تنش و تحریم آمریکا و اسرائیل با ایران، به داخل سازمان شانگهای کشیده شود و آنها را در مقابل آمریکا قرار دهد. این کارشناس آسیای میانه به روابط کشورهای آسیای مرکزی با آمریکا اشاره کرد و گفت: اعضای سازمان شانگهای تمایلی به تقابل با آمریکا ندارند و با این اوصاف تا زمانی که تنش بین واشنگتن - تهران تعدیل نشود امیدی به تبدیل وضعیت ایران در سازمان شانگهای وجود ندارد و این برخلاف تصور است که بر اساس آن افزایش تنش باعث می‌شود ایران به عنوان عضو اصلی سازمان شانگهای پذیرفته شود. کوزه گر کالجی با بیان اینکه شاکله سازمان همکاری شانگهای امنیتی و نظامی است، گفت: حوزه فعالیت این سازمان مسائل مرزی، تروریسم، قاچاق مواد مخدر، گروگان‌گیری و امنیت مرزهاست و اساساً سازمان در سطح کلان دفاعی و استراتژیک همانند ورشو نیست. وی خاطرنشان کرد: ورود سازمان همکاری شانگهای به مسائل اقتصادی و فرهنگی هم بسیار ناچیز و محدود است و حوزه همکاری این سازمان بیشتر امنیتی و دفاعی است و در حوزه اقتصادی کار خاصی انجام نداده است. این کارشناس مسائل اوراسیا گفت: بسیاری از اعضای شانگهای مخالف جدی گسترش بیش از حد سازمان هستند و عضویت هند و پاکستان هم مخالفان زیادی در خود سازمان داشت. آنها معتقدند که گسترش این سازمان آن را از هویت اوراسیایی خارج می‌کند و با عضویت ایران حوزه سازمان به طرف خاورمیانه گسترش می‌یابد اگرچه موقعیت‌های خلیج فارس و دریای عمان را در اختیار این سازمان قرار می‌دهد اما به باور آنان به همان نسبت هم تنش‌ها را هم زیاد می‌کند. وی افزود: اعضای سازمان شانگهای می‌گویند این سازمان قدرت و آمادگی گسترش حوزه نفوذ خود را ندارد و اگر کشوری کاندیدای تغییر عضویت از ناظر به اصلی باشد، آن کشور افغانستان است. کوزه گر کالجی گفت: سیستم رای گیری در سازمان همکاری سازمان شانگهای اجماعی است و اینطور نیست که فقط روسیه و چین تعیین کننده و تصمیم گیر باشند. اگر یک کشور کوچک هم مخالف موضوعی باشد نمی‌توان به تصویب آن

امیدوار بود. پژوهشگر مرکز تحقیقات ریاست جمهوری بیان داشت: اگر بخواهیم عضو دائمی سازمان شانگهای شویم باید در سطح بالاتر از وزارت خارجه و در شورای امنیت ملی و مجمع تشخیص مصلحت نظام این تصمیم مطرح شود. ما در دولت مهندس بازرگان که از پیمان سنتو و پیمان نظامی دو جانبه ایران آمریکا خارج شدیم و این اولین تجربه ما در پیوستن به یک سازمان منطقه‌ای در حوزه دفاعی و نظامی بود و در طول ۴۰ سال اخیر عضو هیچ سازمان دفاع نظامی نشده ایم. وی اظهارداشت: ممکن است پیوستن به چنین سازمانی با سیاست‌های کلی نیروهای مسلح و حتی حضور ما در جنبش عدم تعهد، در تعارض باشد، زیرا طبق قانون اساسی وجود پایگاه‌های نظامی و نیروهای خارجی در خاک ایران ممنوع است. اگر ما عضو اصلی سازمان شانگهای شویم نیروهای نظامی روسی، چینی و قزاق ممکن است بخواهند از پایگاه‌های نظامی در ایران استفاده کنند که این مغایر با قانون اساسی است. وی گفت: قبل از عضویت در سازمان شانگهای این موضوعات باید پیش‌بینی شوند و حق شرط گذاشته شود که در صورت پذیرش از لحاظ حقوقی دچار مشکل نشویم، در باب دیپلماسی نیازمند رایزنی و تعامل با همه اعضای سازمان شانگهای چه کوچک و چه بزرگ هستیم و این تصور که روسیه و چین تعیین کننده هستند تصور دقیقی نیست. در این سازمان سیستم رای گیری اجماعی است و رای همه کشورها مهم است.

سازمان شانگهای، سکوی پرش پاکستان برای تعمیق مناسبات

اسلام‌آباد - ایرنا - مناسبات دفاعی، امنیتی و نظامی پاکستان با دو کشور چین و روسیه به عنوان اعضای دائم و قدرتمند سازمان همکاری شانگهای طی سال‌های اخیر روند رو به رشدی داشته است؛ هرچند این تعاملات از دید آمریکا به عنوان رقیب مسکو و پکن دور نمانده است اما پاکستان از هر فرصتی برای تعمیق بیش از پیش همکاری‌های نظامی با شریک قدرتمند اقتصادی خود چین و دشمن سابق در زمان جنگ سرد روسیه بهره برداری می‌کند. به گزارش ایرنا، در واقع روابط شکننده بین اسلام‌آباد و واشنگتن هر چند به ادعای دولت ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا در طول دو سال گذشته بهبود یافته و موجب شده است سیاستمداران پاکستان به فکر پرکردن این خلاء به وجود برآیند به همین دلیل این کشور شاهد توسعه روابط با چین به عنوان نزدیک‌ترین شریک تجاری و روسیه دشمن سابق این کشور در زمان جنگ سرد است. رهبران سیاسی و نظامی پاکستان از هر فرصتی چه در جریان سفرهای دوجانبه و رسمی و یا مجامع منطقه‌ای و بین‌المللی برای دیدار و گفت‌وگو با سران سیاسی و نظامی چین و روسیه بهره برداری کرده و تمایل خود را برای تقویت همکاری‌های دوجانبه با این کشورها به ویژه در حوزه نظامی، امنیتی و دفاع اعلام کرده‌اند. تازه‌ترین رایزنی‌های نظامی پاکستان در حاشیه اجلاس اخیر همکاری‌های دفاعی و امنیتی در سازمان همکاری شانگهای به میزبانی دولت روسیه در مسکو صورت گرفت، جایی که رییس ستاد مشترک ارتش پاکستان طی نشست‌های جداگانه با مقامات ارشد دفاعی و امنیتی روسیه و چین بر اهمیت تعمیق مناسبات همه جانبه به ویژه نظامی، امنیتی و دفاعی با این کشورها تاکید کرد. ژنرال «ندیم رضا» در جریان سفر دو روزه رسمی خود به مسکو با «وی فونگخه» وزیر دفاع ملی جمهوری خلق چین و ژنرال «والری گراسیموف» رییس ستاد کل ارتش فدراسیون روسیه دیدار کرد. اعضای هیات بلندپایه نظامی و امنیتی پاکستان در این نشست‌ها تحولات مربوط به مناسبات دوجانبه، همکاری‌های دفاعی، نظامی و امنیتی را مورد بحث و بررسی قرار داده درخصوص تغییر محیط ژئواستراتژیک و چشم‌انداز امنیتی منطقه با مقام‌های نظامی چیه و روسیه منطقه تبادل نظر کردند.

مناسبات رو به بهبود با پکن و مسکو // ناظران سیاسی در پاکستان معتقدند چرخش دیپلماسی خارجی و نظامی این کشور به سمت تعمیق همکاری‌های نظامی و دفاعی با چین و روسیه به عنوان دو رقیب قدرتمند در برابر آمریکا که با سیاست‌های تهاجمی واشنگتن نیز روبرو هستند، اطمینان بخش است و نشان دهنده تلاش اسلام‌آباد

برای بارگیری در منطقه‌ای است که در آن آمریکا از قبل به دنبال فشار و جبهه‌سازی علیه پکن و مسکو است. هر چند گسترش روابط نظامی و دفاعی پاکستان با چین و روسیه نگرانی‌ها و واکنش‌های آمریکا از جمله هندی به عنوان رقیب دیرینه پاکستانی‌ها و مشترک قدیمی تسلیحات آمریکایی و روسی از دوره جنگ سرد تاکنون، به دنبال دارد اما تداوم رایزنی‌های مقام‌های اسلام‌آباد با پکن و مسکو نشان می‌دهد که طرفین فارغ از موضع گیری کشورهای ثالث علاقه مند به نوسازی و تقویت بیش از پیش مناسبات دوجانبه می‌باشند. رفع تحریم تسلیحاتی پاکستان از سوی روسیه که شش سال پیش صورت گرفت و نشانه‌های مثبت در روند تقویت مناسبات دوجانبه میان مسکو و اسلام‌آباد موجب افزایش تبادل هیات‌های بلندپایه سیاسی و نظامی دو کشور شد. همزمان کارشناسان مسایل سیاسی در پاکستان از تمایل فعال‌تر طرف‌های پاکستانی برای حضور در بازار تسلیحات و نیز اقتصاد چین خبر می‌دهند موضوعی که در اظهارات اخیر نخست وزیر پاکستان نیز در این خصوص واضح است. عمران خان به تازگی اعلام کرد که آینده اقتصاد این کشور به چین وابستگی دارد و پاکستان از هیچ فرصتی برای تحکیم این مناسبات به دور نخواهد ماند.

تعاملات اسلام‌آباد با پکن و مسکو زیر ذره بین واشنگتن // در نهایت می‌توان گفت که تحولات اخیر در روابط پاکستان با چین و روسیه دال بر عزم سران سه کشور برای تحکیم مناسبات دوجانبه بر بستر ساختاری چند بعدی متشکل از فروش تسلیحات نظامی، تقویت همکاری‌های امنیتی، برگزاری رزمایش‌های مشترک به ویژه مشارکت در طرح‌های اقتصادی پاکستان و نیز مبارزه مشترک با تروریسم است. اما آمریکایی‌ها تمایل ندارند پاکستان بیش از این روابط خود را با پکن و مسکو به عنوان اصلی‌ترین رقبای واشنگتن در عرصه‌های راهبردی نظامی و اقتصادی جهان تقویت کند. نزدیک‌تر شدن پاکستان به چین و روسیه، عملاً به معنای دورتر شدن آن از آمریکا تعبیر می‌شود. پاکستان که به دقت شرایط جاری منطقه و جهان را رصد می‌کند، سیاست خارجی خود را به گونه‌ای تنظیم کرده که راه را برای تقویت مناسبات خود با چین و روسیه بخوبی هموار کرده و امضای چندین قرارداد بزرگ همکاری‌های تجاری، اقتصادی و دفاعی پاکستان با چین و روسیه در سال‌ها و به ویژه ماه‌های اخیر، حکایت از رشد همکاری‌ها و مناسبات اسلام‌آباد با بزرگترین رقبای آمریکا یعنی چین و روسیه دارد. امضای قرارداد احداث طرح عظیم راهروی اقتصادی چین - پاکستان، امضای قرارداد خرید هشت فروند زیردریایی از چین، امضای قرارداد احداث خط لوله گاز از کراچی تا لاهور با روسیه، امضای قرارداد خرید بالگردهای نظامی از روسیه، رفت و آمدهای روز افزون میان اسلام‌آباد و مسکو در حوزه‌های سیاسی، دفاعی، نظامی، اقتصادی و رزمایش جاری مشترک ارتش پاکستان و روسیه در خاک پاکستان به عنوان نخستین رزمایش مشترک تاریخ روابط دو کشور، تنها بخشی از قراردادهای همکاری‌هایی است که در ماه‌ها و روزهای اخیر میان پاکستان با روسیه و چین شکل گرفته است. روسیه نیز که به دنبال کاهش نفوذ سیاسی و نظامی آمریکا در منطقه است، با هدف گسترش روابط با پاکستان به عنوان یکی از متحدان منطقه‌ای آمریکا، توافق کرده‌اند که با کنار گذاشتن اختلافات قدیمی روابط و همکاری‌های میان خود را در همه عرصه‌ها گسترش دهند. پاکستان طی سال‌های اخیر تلاش کرده است ضمن تقویت پایه‌های روابطش با چین، کانال‌های جدیدی در روابط با روسیه ایجاد کند. منابع پاکستانی اوایل اردیبهشت ماه سال گذشته از تصمیم دولت این کشور برای امضای قراردادی ۹ میلیارد دلاری با روسیه برای خرید تجهیزات و تسلیحات نظامی خبر دادند. پاکستانی‌ها قرار است اوایل فصل زمستان امسال میزبان رییس جمهوری چین باشند. برنامه دومین سفر رسمی «شی جین پینگ» توسط وزارتخانه‌های امور خارجه دو کشور در حال تدوین است. سفر «ولادیمیر پوتین» رییس جمهوری روسیه به پاکستان نیز در دستور کار دو کشور قرار دارد.

مقابله با کرونا، اولویت نشست سازمان همکاری شانگهای در مسکو

مسکو - ایرنا - اجلاس وزیران امور خارجه سازمان همکاری شانگهای در دو روز آینده (۱۹ و ۲۰ شهریور) به میزبانی مسکو و با دستور کار گفت و گو و بررسی مسائل منطقه ای و همکاری در مبارزه با ویروس همه گیر کرونا تشکیل می شود به گزارش ایرنا، در این اجلاس دو روزه، وزیران امور خارجه کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای شامل روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان، هند و پاکستان شرکت می کنند. به گفته سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه، در مرکز توجه این اجلاس که تحت ریاست سرگنی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه برگزار می شود، فراهم آوردن مقدمات اجلاس آتی سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای قرار دارد. ماریا زاخارووا در نشست خبری خاطرنشان کرد که در اجلاس وزیران خارجه سازمان شانگهای قرار است پیش نویس بیانیه نهایی اجلاس سران و موضوعاتی که در آن باید گنجانده شود، مطرح و بررسی گردد. سخنگوی وزارت خارجه روسیه در ادامه گفت: در این بیانیه موضوعاتی همچون هفتاد و پنجمین سالگرد پیروزی متفقین در جنگ دوم جهانی بر آلمان نازی، مسائل مهم سیاست خارجی و نیز تصمیماتی برای توسعه و گسترش فعالیت سازمان همکاری شانگهای گنجانده خواهد شد. علاوه بر آن، راههای رفع پیامدهای اجتماعی و اقتصادی جهانی ویروس همه گیر کرونا در اجلاس مسکو بررسی خواهد شد. به گفته زاخارووا، وزیران خارجه کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، موضوعات کلیدی دستور کار منطقه ای و بین المللی را در پیوند با هفتاد و پنجمین سالگرد تاسیس سازمان ملل متحد بررسی می کنند. وزیر خارجه روسیه در حاشیه اجلاس مسکو دیدارهای دوجانبه با برخی از شرکت کنندگان در این اجلاس خواهد داشت. سازمان همکاری شانگهای در سال ۲۰۰۱ توسط روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، چین، تاجیکستان و ازبکستان تاسیس شد و در سال ۲۰۱۷ پاکستان و هند به آن پیوستند و جمهوری اسلامی ایران، افغانستان، بلاروس و مغولستان هم به عنوان عضو ناظر در آن حضور دارند.

تلاش روسیه برای توسعه همکاریهای امنیتی در چارچوب سازمان شانگهای // بنظر می رسد یکی از اهداف اجلاس وزیران خارجه سازمان شانگهای در مسکو، توسعه همکاریهای امنیتی بین کشورهای عضو باشد. گفتنی است روز چهارم سپتامبر (روز جمعه هفته گذشته) نخستین اجلاس وزیران دفاع کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، جامعه همسود و پیمان امنیت جمعی در مسکو برگزار شد. سرگنی شایگو وزیر دفاع روسیه در این اجلاس ابراز امیدواری کرد که همکاریهای نظامی بین المللی پس از این اجلاس فعالتر شود. وی خاطرنشان کرد که امیدوار است نتایج این اجلاس، پایه های محکمی برای تعمیق همکاریهای وزارت دفاع کشورهای شرکت کننده در این اجلاس باشد. در اجلاس وزیران دفاع کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، جامعه همسود و پیمان امنیت جمعی در مسکو، تدابیر احتمالی برای کمک متقابل و ایجاد توانمندی برای پاسخ به تهدید بیولوژیکی از جمله در رابطه با فعالیت های نظامی بیولوژیکی کشورهای فرامنطقه ای بررسی شد. علاوه بر آن شرکت کنندگان در این اجلاس، به مبادله تجربه در مورد راههای رفع پیامدهای انتشار ویروس همه گیر کرونا پرداختند. گفتنی است اجلاس وزیران خارجه کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای در شرایطی برگزار می شود که روابط روسیه و ناتو پرتنش و تیره است و مسکو و بروکسل (مقر ناتو) بارها یکدیگر را به تنش آفرینی متهم کرده اند. وزیر دفاع روسیه به تازگی اعلام کرد که پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) روسیه را مجبور به واکنش می کند هر چند که مسکو میلی به وارد شدن به مسیر درگیری ندارد. سرگنی شایگو در جمع خبرنگاران گفت: روسیه علاقه مند به ورود به مسابقه تسلیحاتی نیست اما مجبور است امکانات نظامی خود را در پاسخ به عملیات غیردوستانه ناتو به روزرسانی کند. وی افزود: روسیه به ناتو پیشنهاد کرد که شمار رزمایش ها را در دوره شیوع همه گیر ویروس کرونا کاهش دهد تا از بدتر شدن بیشتر روابط جلوگیری کند اما بروکسل با این ایده مسکو برخورد منفی کرد. وزیر دفاع روسیه ناتو را متهم کرد که می خواهد به رویارویی با روسیه شبیه آنچه که در دوره جنگ سرد بین غرب و اتحاد جماهیر شوروی وجود داشت، بازگردد. شایگو با بیان اینکه پروازهای تجسسی هواپیماهای ناتو در

مجاورت مرزهای روسیه بشدت افزایش یافته است، به افزایش تعداد ناوهای خارجی در دریای سیاه هم اشاره کرد و با انتقاد از حضور دائمی ناوهای آمریکایی در دریای سیاه افزود: این ناوهای ما نیست که در سواحل سان فرانسیسکو تردد می کند بلکه ناوهای آنها در دریا سیاه حضور مستمر دارد.

میانجی گری روسیه بین هند و چین // به گزارش رسانه های روسی، وزیر خارجه روسیه قصد دارد بین هند و چین که مناقشه مرزی دارند و تاکنون درگیرهای مسلحانه در مرز دو کشور رخ داده است میانجی گری کند. روزنامه روسی اوراسیا دیلی به تازگی در این باره نوشت: انتظار می رود وزیران خارجه چین و هند در حاشیه اجلاس وزیران خارجه سازمان همکاری شانگهای در مسکو با یکدیگر دیدار کنند. به نوشته روزنامه روسی، در زمان حاضر مقدمات این دیدار که احتمالاً لاوروف نیز در آن شرکت می کند، فراهم می شود. تارنمای روسی کراسنایا وسنا نیز نوشت که وزیران دفاع چین و هند روز چهارم سپتامبر (جمعه گذشته) در مسکو دیدار کرده بودند اما این دیدار رسانه ای نشد و نتایج آن نیز اعلام نگردید. روسیه قصد دارد سازمان همکاری شانگهای را به وزنه بزرگی برای حمایت از سیاست های خود در رویارویی با غرب در شرایط کنونی که تنش های با آمریکا و برخی کشورهای غربی بویژه انگلیس بر سر مسائلی همچون کنترل تسلیحاتی و استقرار اجزای سامانه جهانی پدافند موشکی آمریکا در مجاورت مرزهای روسیه تشدید شده است، تبدیل کند. تنش های بین روسیه و غرب در روزهای اخیر با متهم کردن روسیه ازسوی برخی کشورهای غربی از جمله آمریکا، انگلیس و فرانسه و آلمان به مسموم کردن الکسی ناوالنی از رهبران مخالفان روسیه وارد مرحله جدید شده است و انتظار می رود کشورهای غربی تحریم های جدید در مورد مسکو وضع کنند. این رویارویی روسیه و غرب شرایط برای همکاری در سازمان همکاری شانگهای بین کشورهای ایران و چین که روابط پرتنش با غرب دارند را مساعد کرده و شرایط برای همکاری بیشتر این کشورها در عرصه های اقتصادی، امنیتی و نظامی را فراهم کرده است.

فاصله گذاری، همچنان اولویت مردم در چین

پکن- ایرنا- علیرغم اینکه دستکم در ۵ ماه گذشته هیچ کسی به دلیل ویروس کرونا در چین جان خود را از دست نداده است و این کشور ۲۵ امین روز متوالی بدون کرونا با منشا داخلی را هم پشت سر گذاشته است اما کماکان مردم در روابط روزمره خود فاصله اجتماعی را رعایت می کنند. به گزارش ایرنا مردم چین که از همان روزهای نخست شیوع این ویروس، سخت ترین تدابیر را بکار بستند و دولت و حاکمیت هم با هدف کنترل این ویروس کوشش کرده در میان ۱.۴ میلیارد جمعیت، اقدامات سفت و سختی را اجرایی کرد اکنون از شر این ویروس منحوس خلاص شده اند اما با این وجود مسایل بهداشتی مانند فاصله گذاری اجتماعی، استفاده از ماسک در مکان های سرپسته و شستن مرتب دست ها را رعایت می کنند. چین به عنوان کشوری که نخستین بار ویروس کرونا در ووهان یکی از شهرهای مرکزی این کشور شناسایی شد همواره پیشرو سایر کشورها در یافتن راه های مقابله با این ویروس بوده است این کشور ابتدا از طریق قرنطینه، ممنوعیت تردد در اماکن عمومی و کنترل ورود و خروج شهرها و مجتمع های مسکونی به کنترل این ویروس اقدام کرد و همزمان به دنبال یافتن راهی برای درمان کرونا بود. چینی ها اگرچه به دلیل استفاده از داروهای ترکیبی سنتی و شیمیایی توانسته اند جلو مرگ و میر ناشی از ویروس کرونا را بگیرند در یافتن واکسن ضد کرونا هم یکی از کشورهای پیشرو در این زمینه هستند به طوری که از مجموع ۱۲ واکسن کرونا که به گفته سازمان بهداشت جهانی وارد فاز بالینی شده اند ۶ واکسن آن توسط موسسات و کارخانه های دارو سازی چین تهیه شده است که سه دو یا سه مورد آن هم در حال طی مراحل نهایی است. در فروشگاه های شلوغ پکن، مشتری ها به نوبت وارد می شوند / با این حال و علیرغم پیشرفت های زیادی که در چین در زمینه درمان و تولید واکسن کرونا داشته است مردم این کشور همچنان پروتکل های بهداشتی را رعایت می کنند و با بکارگیری تدابیر بهداشتی خود را در برابر این ویروس مصون کرده اند. مردم چین

به ویژه شهر پکن با هدف جلوگیری از شیوع مجدد ویروس کرونا در هنگام خرید یا ورود به مجتمع های مسکونی و بازارهای خرید ضمن اینکه باید کارت سلامت خود را به نگهبان درب ورود نشان دهند با رعایت فاصله یک تا یک و نیم متر به صف می شوند. امروز در جای جای شهر پکن صف های ورود به این نوع مکان ها با رعایت فاصله اجتماعی دیده می شود و مردم بدون هیچگونه عجله و یا مخالفتی فاصله اجتماعی را رعایت می کنند تا ضمن حفظ جان از انتقال این ویروس به خانواده هایشان جلوگیری شود. در بسیاری از فروشگاه ها از جمله فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای هم با توجه به اینکه محدودیت ورود بی نهایت تعداد مشتریان اعمال شده است و فقط باید تعداد مشخصی همزمان در داخل یک فروشگاه باشند مشتری باید منتظر خروج یک نفر از فروشگاه بماند تا او بتواند وارد شود. در نمایشگاه بین المللی خدمات چین هم که از سه روز پیش در پکن گشایش یافته است مقامات به منظور جلوگیری از ازدحام بازدید کننده، اجازه می دهند در هر روز حدود ۱۲۰ هزار نفر از نمایشگاه بازدید کنند و با توجه به اینکه برای بازدید از نمایشگاه باید به صورت آنلاین ثبت نام کرد سائیتی که برای این کار طراحی شده است اجازه بازدید بیش از ۱۲۰ هزار نفر در روز را نمی دهد.

تقویت کننده موشک چینی در نزدیکی یک دهکده سقوط کرد

تهران- ایرنا- بوستر (تقویت کننده) موشک چینی «لانگ مارچ ۴» B پس از ارسال یک ماهواره به مدار زمین دچار سانحه شد و در نزدیکی دهکده ای در شمال غرب چین سقوط کرد. به گزارش روزنامه دیلی میل، چین روز گذشته یک موشک «لانگ مارچ ۴» B را به فضا پرتاب کرد. این موشک یک ماهواره رصد زمین را به طور موفقیت آمیز به مدار زمین ارسال کرد، اما بازگشت بوستر این موشک چندان موفقیت آمیز نبود. این بوستر در مسیر فرود بر زمین در فاصله کمی از یک مدرسه در نزدیکی دهکده «لیلونگ (Lilong)» در استان شانشی سقوط کرد و منفجر شد. اگرچه گزارش شده است که این سانحه تلفات و مصدوم نداشته است، اما مرحله اول راکت لانگ مارچ ۴ B دارای مخلوط سمی از هیدرازین و تتروکسید نیتروژن است که می تواند مشکلات جدی برای سلامتی افرادی که در تماس با آن قرار گیرند، ایجاد کند. چین صبح دوشنبه یک ماهواره سنجش از راه دور را به نام گائوفن ۱۱ به فضا فرستاد. این ماهواره برای بررسی اراضی، نقشه کشی شهری، طراحی شبکه جاده ها، تخمین محصول و جلوگیری از بلایا به فضا ارسال شده است. این ماهواره به سیستم «رصد زمین با وضوح بالا در چین» ملحق می شود که از سال ۲۰۱۰ آغاز و اولین دستگاه آن در سال ۲۰۱۲ به فضا ارسال شد. اگرچه پرتاب فضایی با موفقیت کامل همراه نبود، اما چینی ها روز جمعه مأموریت فضایی دیگری را انجام دادند که هیچ مشکلی به دنبال نداشت. آنها روز جمعه نخستین فضاپیما آزمایشی قابل استفاده مجدد خود را به فضا پرتاب کردند و آن را با موفقیت به محل تعیین شده در روی زمین بازگرداندند. این موفقیت بزرگ می تواند به انجام سفرهای دورتر به فضا منجر شود. این مأموریت بی سر و صدا انجام شد و رسانه های دولتی عکس یا فیلم ویدئویی از پرتاب و فرود این فضاپیما را منتشر نکردند. این فضاپیما چینی روز جمعه با راکت «لانگ مارچ ۱۲ اف (Long March ۱۲F)» (F)، خانواده ای از راکت ها که سال ها سفینه فضایی «شن ژو (Shenzhou)» را در مأموریت های سرنشین دار و بدون سرنشین به مدار منتقل کرده است، در مدار زمین قرار گرفت.

رئیس جمهوری چین: موفقیت در مبارزه با کرونا نشانگر برتری نظام ما است

پکن- ایرنا- رئیس جمهوری چین در مراسم اعطای مدال به شخصیت های برجسته حوزه مبارزه با ویروس کرونا این کشور اظهار داشت: مقابله با کرونا، برتری های نظام چین و سیستم مدیریت کشور را نمایان ساخته است. به گزارش ایرنا، «شی جین پینگ» روز سه شنبه در این مراسم خاطر نشان کرد: معیار مهم برای ارزیابی موفق و برتری نظام یک کشور این است که آیا می تواند در قبال چالش های خطرناک بزرگ همه نیروهای جامعه را

سازماندهی کند؟ نظام سوسیالیستی چین دارای توانایی خارق العاده در سازماندهی، هماهنگی و اجرایی سازی است و می تواند با بسیج نیروی جامع، مشکلات بزرگ، سخت و اضطراری را حل کند. وی تاکید کرد: در صورتی که با استفاده از نیروی نظام مند با چالش ها و مخاطرات مقابله شود، چین حتما می تواند بحران ها را به فرصت ها تبدیل کرده و نیز از حالت مرگ خارج شده و زنده بماند. رئیس جمهوری چین اظهار داشت: چین با گسترش همکاری ها با کشورهای جهان بر اساس منافع متقابل، پیشبرد مداوم جهانی شدن اقتصاد، دفاع قطعی از نظام تجارت چند جانبه، حفاظت از گردش امن و هموار زنجیره های صنعتی و عرضه جهان، به طور مشترک برای پیشبرد شکوفایی دوباره و هر چه زودتر اقتصاد جهان تلاش می کند. او گفت که کشورش مایل است همراه با کشورهای جهان برای تاسیس مکانیسم چند جانبه ای موثرتر و فراگیرتر برای مدیریت جهان و همکاری منطقه ای فعال تر، به طور مشترک با منازعات منطقه ای، تروریسم، تغییرات اقلیمی، امنیت سایبری و امنیت زیستی مقابله کرده و آینده زیباتری را برای بشریت خلق کند. شی با یاداری اینکه قدرت فوق العاده کشور سرچشمه اعتماد به نفس ما در برخورد با هرج و مرج ها است گفت: امکانات فراوان، سیستم صنعتی کامل، قدرت علمی و فنی نیرومند، منابع پزشکی فراوان که در سال های طولانی به دست آمده، پشتوانه قوی پیشگیری و کنترل اپیدمی کرونا در کشور بوده است. دبیرکل کمیته مرکزی حزب کمونیست چین افزود: با این که فعالیت های اقتصادی و اجتماعی به دلیل شیوع کرونا در کشور متوقف شد، اما زندگی مردم چندان تحت تاثیر قرار نگرفت و نظم اجتماعی کشور نیز به طور کلی عادی بوده است. وی تاکید کرد: این وضعیت در گرو قدرت فوق العاده کشور است که از زمان آغاز اجرای سیاست اصلاحات و درهای باز در کشور به این سو شکل گرفته است. شی خاطرنشان کرد: چین باید خطرات احتمالی را مورد اهمیت بیشتر قرار داده و خود را برای رویارویی طولانی مدت با تغییرات در خارج از کشور آماده کرده و تلاش کند تا در میان بحران ها و تغییرات، فرصت ها را کشف و از آن استفاده کند. رئیس جمهوری چین گفت: چین همچنان با ایده جامعه بشری با سرنوشت مشترک، به اتفاق جامعه جهانی با چالش های جهان که به طور روزافزون جدی تر می شود، مقابله خواهد کرد. وی گفت: چین همچنان همکاری جهانی برای پیشگیری و مهار شیوع کرونا را به پیش سوق داده و از ایفای نقش هدایت کننده سازمان بهداشت جهانی در مقابله جهان با شیوع کرونا پشتیبانی کرده و تجربیات پیشگیری و مهار و معالجه خود را با سایر کشورها به اشتراک می گذارد و همچنان به کشورها و مناطق با توانمندی های ضعیف در مقابله با شیوع کرونا کمک می کند و به عنوان بزرگ ترین کشور عرضه کننده لوازم مورد نیاز مقابله با شیوع کرونا، به ایجاد جامعه بشری با سلامتی و بهداشت مشترک کمک خواهد کرد. شی گفت: همه گیری کرونا به نحو ویژه ای به انسان ها هشدار داد که همه ما انسان ها سرنوشت مشترک داریم و در مقابل بحران های بزرگ، هیچ کشوری نمی تواند به تنهایی پیش رفته و پیروز شود، همبستگی و همکاری تنها راه درست است هر گونه عملکرد خودخواهانه، فرافکنانه، سیاه نمایی و برعکس انجام دادن امور، نه تنها به خود دولت و ملت آسیب می رساند، بلکه به مردم کشورهای مختلف جهان نیز ضرر می رساند. در پایان این مراسم از شخصیت هایی که در مقابله با همه گیری ویروس کرونا سهم بزرگ و برجسته ای ادا کرده اند، تمجید شد و شی جین پینگ رئیس جمهوری چین به آنها مدال افتخار اعطا کرد. در این مراسم به «جونگ نان شان» عضو آکادمی مهندسی و متخصص مشهور چین در زمینه بیماری های تنفسی «مدال جمهوری» و سه نفر دیگر شامل «جانگ بو لی» و خانم «چن وی» اعضای آکادمی مهندسی چین که به ترتیب در استفاده از داروی گیاهی سنتی چین در معالجه بیماران مبتلا به کرونا و مطالعه و تولید واکسن سهم بزرگی ادا کردند به همراه «جانگ دینگ یو» رئیس بیمارستان «چین بین تان» شهر ووهان که با وجود ابتلا به بیماری «ای ال اس» سرسختانه به مبارزه با ویروس کرونا ادامه داد مدال «قهرمانان مردم» اعطا شد.

وزیر خارجه چین / ابتکار عمل چین در زمینه امنیت داده‌های جهانی

وانگ یی اعلام کرد در طرح ابتکاری چین از شرکت‌های فناوری خواسته شده است به حاکمیت، صلاحیت و حقوق مدیریت داده‌های سایر کشورها احترام بگذارند. به گزارش سرویس بین الملل خبرگزاری صداوسیما به نقل از رویترز، چین امروز طرح ابتکاری خود را برای برقراری معیارهای جهانی درخصوص امنیت داده‌ها اعلام کرد. چین امروز سه سنیه طرحی را برای تغییر معیارهای جهانی درخصوص امنیت داده‌ها بر اساس حاکمیت ملی کشورها ارائه و اعلام کرد می‌خواهد چند جانبه‌گرایی را در منطقه در زمانی که برخی کشورها در حال قلدری علیه دیگر کشورها هستند و شرکت‌ها را شکار می‌کنند، ترویج دهد. این طرح چین که توسط وانگ یی وزیر خارجه چین اعلام شده است، یک ماه پس از آن مطرح شد که آمریکا برنامه «شیکه پاک» را مطرح و اعلام کرد براساس این برنامه، به نرم افزارهای چینی اعتمادی ندارد. طرح ابتکاری چین از شرکت‌های فناوری خواسته است در محصولات و خدمات خود حیاط خلوت‌هایی را تعیین نکنند که اجازه دسترسی به داده‌ها را به صورت غیرقانونی بدهد. این طرح همچنین از شرکت کنندگان خواسته است تا به حاکمیت، صلاحیت و حقوق مدیریت داده‌های سایر کشورها احترام بگذارند. در طرح ابتکاری چین همچنین از شرکت کنندگان خواسته شده است تا در نظارت گسترده از سایر کشورها مشارکت نکنند و یا از طریق فناوری اطلاعات، اطلاعات شهروندان خارجی را به طور غیرقانونی به دست بیاورند. وانگ یی به جزئیات ماهیت این طرح ابتکاری اشاره‌ای نکرد و همچنین نگفت که آیا کشور دیگری به این طرح پیوسته است. وی افزود: قوانین جهانی امنیت داده‌ها که منعکس کننده خواسته‌های همه کشورها است و به منافع همه طرف‌ها احترام می‌گذارد، باید بر اساس مشارکت جهانی همه طرف‌ها تنظیم شود. وانگ یی خاطرنشان کرد: برخی کشورها به شدت به دنبال یک جانبه‌گرایی هستند و به بهانه «پاکیزگی» در حال ریختن «آب کثیف» به کشورهای دیگر هستند و به بهانه امنیت، در حال شکار جهانی علیه شرکت‌های برجسته سایر کشورها هستند. این قلدری است و باید با آن مخالفت شود و نباید نادیده گرفته شود. دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، گول‌های فناوری چین از جمله شرکت فناوری هواوی، شرکت هلندیک تن سنت و شرکت بایت دنس مالک تیک تاک را هدف قرار داده و دلیل آن را نگرانی‌ها در مورد امنیت ملی و جمع‌آوری اطلاعات شخصی اعلام کرده است که البته این شرکت‌ها این ادعاها را رد کرده‌اند.

چین به رسانه‌های خارجی هشدار داد

به گزارش سرویس بین الملل خبرگزاری صداوسیما به نقل از خبرگزاری فرانسه، چین به رسانه‌های خارجی هشدار داد باید از قوانین چین تبعیت کنند. در همین حال چین از بازداشت یکی از کارکنان رسانه ای سرشناس استرالیا به دلایل امنیت ملی خبر داد.

خودداری پکن از تمدید مجوز فعالیت خبرنگاران آمریکایی

به گزارش سرویس بین الملل خبرگزاری صدا و سیما به نقل از خبرگزاری فرانسه، باشگاه خبرنگاران خارجی در چین اعلام کرد، در حالی که تنش‌ها میان چین و آمریکا در این اواخر شدت گرفته است، پکن، تمدید اعتبار پروانه برخی خبرنگاران خارجی را که برای رسانه‌های آمریکایی کار می‌کنند، به حال تعلیق درآورده است. دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا خصومت با چین را در سال ۲۰۲۰ با اعمال محدودیت برای رسانه‌های چینی که در خاک آمریکا فعالیت می‌کنند، آغاز کرد و علت این کار را مقابله با محدودیت‌هایی دانست که رسانه‌های خارجی فعال در چین با آن‌ها روبرو هستند؛ سیاستی که دولت ترامپ در این زمینه در پیش گرفت اقدامات تلافی جویانه پکن را به دنبال

داشت. این دو قدرت بزرگ در ماه‌های اخیر، برخی خبرنگاران و گزارشگران یکدیگر را از خاک خود اخراج کردند. اما تازه‌ترین اصطکاک‌ها که در روابط دو کشور شکل گرفته، آن است که واشنگتن تصمیم گرفته است از این پس، روادید نود روزه برای روزنامه نگاران چینی حاضر در خاک آمریکا صادر کند. ژائو لیجیان، سخنگوی وزارت امور خارجه چین، روز دوشنبه در کنفرانسی مطبوعاتی اعلام کرد: روزنامه نگاران چینی فعال در آمریکا به سرعت درخواست تمدید روادید خود را به مقامات آمریکایی ارائه کرده اند. با این حال آمریکا فعلا روادید هیچیک از آنها را تمدید نکرده است. لیجیان، دولت ترامپ را متهم کرد در اعمال سیاست فشار خود بر چین از روزنامه نگاران چینی در خاک آمریکا به عنوان گروگان استفاده می‌کند. باشگاه خبرنگاران خارجی در چین اعلام کرد پکن در اقدامی تلافی جویانه، کارت خبرنگاری دستکم پنج روزنامه نگار خارجی را که برای چهار رسانه آمریکایی از جمله وال استریت ژورنال، شبکه سی ان ان و خبرگزاری بلومبرگ کار می‌کنند، تمدید نکرده است. برای فعالان رسانه‌ها که در خاک چین کار می‌کنند، داشتن این مدرک الزامی است. منبع: [خبرگزاری صداوسیما](#)

- جهان اقتصاد:

ذخایر ارزی چین برای پنجمین ماه متوالی تقویت شد

این رشد ۰.۲ درصدی پنجمین رشد متوالی ماهیانه ذخایر ارزی چین بود و حالا میزان این ذخایر به بالاترین سطح خود از اکتبر ۲۰۱۶ تا کنون رسیده است. به گزارش جهان اقتصاد به نقل از مهر، داده‌های بانک مرکزی چین نشان داد ذخایر ارزی خارجی این کشور در ماه آگوست رشد کرده و به ۲.۱۶۴۶ تریلیون دلار رسیده است. این در حالی است که در ماه جولای میزان این ذخایر ۲.۱۵۴۴ تریلیون دلار بود. این رشد ۰.۲ درصدی پنجمین رشد متوالی ماهیانه ذخایر ارزی چین بود و حالا میزان این ذخایر به بالاترین سطح خود از اکتبر ۲۰۱۶ تا کنون رسیده است. وانگ چونینگ، سخنگوی اداره تبادلات ارزی خارجی چین، می‌گوید: این افزایش ذخایر به عوامل مختلفی مانند تغییر مثبت نرخ‌های برابری ارزهای ذخیره شده و افزایش قیمت دارایی‌هایی مانند طلا مرتبط است. یوآن چین ماه گذشته در برابر ارزهای مهم جهان تقویت شد. شاخص کامپوزیت یوآن سیستم تبادلات ارزی خارجی چین در ماه آگوست ۱.۵ درصد در برابر سید ارزهای مهم جهان جهش کرد و به ۹۲.۷۹ واحد رسید. طبق داده‌های [بانک مرکزی چین](#)، میزان ذخایر طلای این کشور در ماه آگوست در ۶۲.۶۴ میلیون اونس ثابت ماند که ارزش کنونی آن معادل ۱۲۲.۶۲ میلیارد دلار است.

- پایگاه خبری تحلیلی رادیو گفت‌وگو:

ایران پساکرونا؛ قدرتمندتر از چین و آمریکا

یک تحلیلگر مسائل امنیتی قدرت نرم و سخت ایران در دوران پساکرونا را بالاتر از قدرت اقتصادی چین و مورد هراس لیبرال دموکراسی غرب عنوان کرد. به گزارش پایگاه خبری تحلیلی رادیو گفت‌وگو؛ سید محمود محمدی با حضور در استودیوی پخش زنده برنامه «گفتگوی سیاسی» در رابطه با خرابکاری دشمن در برنامه پیشرفت هسته‌ای ایران اظهار کرد: در تحلیل موضوعات امنیتی باید نگاهی موزائیکی داشت و لذا نمی‌توان تحریم‌های هسته‌ای ایران را خود به خود بررسی کرده؛ بدون اینکه به تاریخ مراجعه نماییم و اتفاقات پیرامونی کشور را در نظر بگیریم. وی در رابطه با نظر تحلیلگران لیبرال دموکرات مبنی بر پایان نظم جهانی که به یک‌تازی آمریکا منتج می‌گردد، گفت: این‌ها تصور می‌کردند آمریکا فاتح جهان خواهد بود ولی با شروع انقلاب اسلامی ایران، چالشی گفتمانی نسبت به غرب و شرق پدید آمد و حتی در مصاحبه‌هایی که با امام(ره) صورت می‌گرفت، به واژگان و

ادبیات ایشان بسیار توجه می‌شد و لذا ما ادبیات شرق و غرب را هم قبول نداشتیم. محمدی در این راستا مشکل اساسی غرب را ناظر بر گفتمان مقاومت دانست و افزود: این‌ها حتی اگر از مسئله هسته‌ای عبور کنند، سراغ موضوع موشکی می‌روند؛ تا جایی که در حوزه علم، مقالات دانشمندان ما را در مجلات معتبر خارجی قبول ندارند و حتی علم را هم با نگاهی استکبار زده می‌نگرند. وی اولین وجه مسئله هسته‌ای کشورمان را ناظر بر تقابل با شرق و غرب عنوان کرد و گفت: غرب این مسئله را برای تضعیف ایران دستاویز قرار داده تا به اقدامات آتی خود علیه کشورمان مشروعیت ببخشند؛ چنانچه بعد از جنگ جهانی دوم، بنای آن‌ها، بر ایجاد صلح جهانی بود و وقتی غرب تلاش دارد خود، صلح را به چالش بکشد و مزاحم ملت‌های مستقل شود، به دلایل و توجیه‌های نیاز دارد و لذا مسئله هسته‌ای ایران را در دستور کار قرار داده است. محمدی همچنین به هراس غربی‌ها از ایران قدرتمند اشاره کرد و گفت: چامسکی - فیلسوف آنارشیست- در بحث پساکرونا تحلیلی مفصل ارائه و اشاره کرد که مسئله افول آمریکا موضوع امروز جهان نیست؛ چراکه ایالات متحده با قدرت‌های منطقه‌ای روبرو شده است که تا دیروز نبودند و به طور خاص به خلیج فارس اشاره کرد. وی با بیان اینکه متفکران غربی تلاش دارند کمتر اسمی از ایران برده شود تا به تقویت گفتمان مقاومت کمک نکرده باشند و لذا از واژه خلیج فارس استفاده می‌کنند، ادامه داد: این‌ها همواره از ایران هراس داشته‌اند؛ خاصه از سال ۱۹۷۰ که شوروی دچار چالش شد و کیسینجر - مشاور ژئوپلیتیک آمریکا- چالش بعدی را متوجه ایران دانست و مقاومت اسلامی را مطرح کرد. محمدی یادآور شد: در مسئله مبارزه نیروی زمینی ایران در نبرد تن به تن با داعش دیدیم چه میزان موفقیتی از آن نیروهای مقاومت شد؛ حال آنکه روس‌ها در چین نبردی موفق نبودند. به همین دلیل غربی‌ها امروز مسئله موشکی را بعنوان یک چالش جهانی مطرح می‌کنند. این تحلیلگر حوزه امنیت در بخشی دیگر از این مصاحبه رادیویی اظهار کرد: هژمونی به قدرت نظامی و اقتصادی و قدرت گفتمانی نیاز دارد؛ البته مسائل اقتصادی داخلی و گسل‌های اجتماعی ایران، در سطوح امنیتی تعریف نشده و در داخل کشور قابل حل شدن است. بنابراین با تاکید می‌توان گفت ایران در حوزه گفتمانی دارای قدرت نرم است و در بحث پسا کرونا، قدرت چین را منتفی می‌دانند چراکه چین فاقد قدرت نرم است. خبرنگار: آزاده خواجه‌نصیری

- روزنامه اعتماد:

ترس از چین، هندی‌ها را به تهران کشاند

«سوبرامانیام جایشانکار» وزیر خارجه هند ۴۸ ساعت پس از سفر چند ساعته «راجنات سینگ» وزیر دفاع این کشور به ایران با سفر به تهران با محمدجواد ظریف، وزیر خارجه دیدار و گفت‌وگو کرد. این دومین بار در کمتر از یک سال گذشته بود که جایشانکار مهمان هم‌نای ایرانی خود در تهران بود. روزنامه اعتماد: «سوبرامانیام جایشانکار» وزیر خارجه هند ۴۸ ساعت پس از سفر چند ساعته «راجنات سینگ» وزیر دفاع این کشور به ایران با سفر به تهران با محمدجواد ظریف، وزیر خارجه دیدار و گفت‌وگو کرد. این دومین بار در کمتر از یک سال گذشته بود که جایشانکار مهمان هم‌نای ایرانی خود در تهران بود. سفر وزرای دفاع و خارجه هند به ایران در چند روز گذشته در رسانه‌های هندی با انعکاس‌های متفاوتی روبه‌رو شد. این سفرها در حالی صورت می‌گیرد که چند تحول مهم در منطقه و فرامنطقه بر اهمیت این رایزنی‌ها افزوده است. رابطه ایران و هند همواره رابطه‌ای چند وجهی بوده که در آن رایزنی‌های سیاسی در کنار همکاری‌های اقتصادی و هماهنگی‌های نظامی و امنیتی از اهمیت یکسان برخوردار بوده است. هند در ۴ دهه گذشته از انقلاب رابطه اقتصادی پرفراز و فرود با ایران داشته و در حالی که از مشتریان عمده نفت ایران به حساب می‌آید اما همواره برای آغاز یا تداوم این همکاری چشم به دهان ایالات متحده آمریکا دوخته است. با این همه این بله قربان‌گویی هندی‌ها مانع از آن نشده که نگران حرکت ایران به

سمت رقبای هند در منطقه نباشند و به عنوان نمونه تعمیق رابطه ایران با پاکستان یا چین، زنگ خطر را برای آنها به صدا درنیآورد. هر چند که دولت‌های متفاوت در هند تلاش کردند به نوعی توازن در رابطه با ایران و ایالات متحده را حفظ کنند اما به جرات می‌توان گفت که هر بار تنش میان ایران و ایالات متحده شدت یافته به همان میزان هندی‌ها نیز در تأمین این توازن ناکامی بیشتری را تجربه کرده‌اند. این دو راهی برای هند با حضور دونالد ترامپ در راس قدرت در ایالات متحده آمریکا و اتخاذ سیاست فشار حداکثری بر ایران و همزمان تشدید تنش با چین، پررنگ‌تر از پیش هم شده است. همزمان امریکای ترامپ به دنبال تسریع روند خارج کردن نیروهای امریکایی از افغانستان است و این مساله می‌تواند، منافع هند در کابل را هم تحت‌الشعاع قرار بدهد. از سوی دیگر تداوم و حتی شدت گرفتن ناآرامی‌ها در کشمیر نیز بر دغدغه‌های امنیتی هند اضافه شده است. در چنین شرایطی هندی‌ها نیاز به بازتعریف رویکردهای خود در حوزه سیاست خارجی را بیش از پیش احساس می‌کنند اما به نظر می‌رسد که با توجه به سطح وابستگی به ایالات متحده و خطرات امنیتی که در منطقه از سوی پاکستان همچنین رقابت اقتصادی با چین برای خود احساس می‌کنند، ابزار این بازتعریف روابط را در اختیار نداشته باشند و فعلا به گام‌های کوچک یا رایزنی‌های پشت پرده بیش از قبل اکتفا کنند. روز گذشته ساعتی قبل از آغاز جلسات رسمی وزرای خارجه ایران و هند، سیدرسول موسوی مدیرکل آسیای غربی وزارت امور خارجه در توییتی با اشاره به این سفر عنوان کرد که وزرای خارجه دو کشور همواره مباحث زیادی را برای گفت‌وگو دارند به خصوص در آستانه عضویت غیردائم هند در شورای امنیت. اشاره موسوی به آغاز عضویت دوره‌ای هند در شورای امنیت بود که از ژانویه ۲۰۲۰ آغاز خواهد شد. با توجه به تلاش‌های ایالات متحده برای امنیتی‌سازی دوباره پرونده ایران و بازگرداندن قطعنامه‌های معلق شده شورای امنیت علیه تهران، ترکیب شورای امنیت و میزان مخالفت آنها با اقدام‌های یکجانبه آمریکا علیه ایران از اهمیت فوق‌العاده‌ای برای تهران برخوردار است. محمدجواد ظریف پس از دیدارش با همتای هندی در توییتی، تعامل فعال با همسایگان را اولویت اصلی دو کشور خواند. ظریف در این باره نوشت: «از میزبانی همتای هندی خود «سوبرامانیام جایشانکار» در تهران برای گفت‌وگوهای امروز خرسند شدم. درباره گسترش روابط دوجانبه و تجارت مذاکره کرده و در خصوص مسائل مهم منطقه به تبادل نظر پرداختیم. تعامل فعال با همسایگان، اصلی‌ترین اولویت ماست.» «سوبرامانیام جایشانکار» نیز پیش از ترک ایران و سفر به روسیه در توییتش نوشت: «هنگام توقف در تهران نشست پر بار با جواد ظریف داشتم. در این دیدار درباره تقویت همکاری‌های دوجانبه گفت‌وگوهای صورت گرفت همچنین برخی تحولات منطقه‌ای بررسی شد. از او به خاطر مهمان‌نوازی‌اش متشکرم.»

ترس‌های دهلی میوه تبعیت از تحریم‌های آمریکا // پس از سفر چند ساعته وزیر دفاع هند به ایران «دیپلمات» در تحلیلی در این باره نوشت: وزیر دفاع هند در میانه افزایش نگرانی‌های دهلی‌نو درباره آینده افغانستان با همتای ایرانی خود در تهران دیدار کرد. وزیر دفاع هند پس از دیدار با امیر حاتمی در گزارش توییتی خود نیز از افغانستان به عنوان یکی از سوژه‌های اصلی این رایزنی‌ها خبر داد. او که در مسیر بازگشت به هند پس از شرکت در نشست شانگهای در روسیه توفقی چند ساعته در تهران داشت در روسیه با همتای چینی خود نیز در مسکو دیدار دوجانبه‌ای داشت. سفر سینگ به تهران در شرایطی صورت گرفت که تنش‌ها میان هند و چین افزایش پیدا کرده و تهران هر روز به پکن نزدیک‌تر از قبل می‌شود. همزمان انتقادهای ایران از وضعیت مسلمانان در کشمیر هم مقام‌های هند را نگران مواضع تهران در این باره کرده است. رفت و آمدها میان ایران و هند در حالی بیشتر شده که رابطه دو کشور هم با چالش‌هایی روبه‌رو شده و البته یکی از اصلی‌ترین دلایل این چالش‌ها، تحریم‌های امریکاست که عملا پیشرفت پروژه‌های هند در ایران را تحت‌الشعاع قرار داده است. از سوی دیگر دولت نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند در چند سال اخیر به متنوع‌سازی روابط دهلی در خاورمیانه روی آورده به خصوص به عربستان سعودی و البته اسرائیل بسیار نزدیک شده است. همزمان رابطه دهلی با ابوظبی هم پیشرفت‌های

قابل توجهی داشته است. به گزارش «اعتماد» هند از عادی‌سازی رابطه امارات متحده عربی با رژیم اسرائیل هم استقبال کرد و این در حالی است که ایران در سطوح مختلف مخالفت خود را با این مساله اعلام کرده است. دهلی در حالی از تهران دور شده که ایران نیز مانند هر کشور دیگری از رقابت میان چین و ایالات متحده حداکثر استفاده را کرده است. در چند ماه اخیر خبر تنظیم سند همکاری‌های جامع راهبردی میان ایران و چین، نگاه‌های بسیاری را متوجه تعمیق رابطه این دو کشور کرده است. الی گرانمایه، تحلیل‌گر مسائل ایران در این باره می‌گوید: ایران می‌داند که به خوبی می‌تواند برگه هر گونه تعمیق رابطه با چین را در مذاکرات آتی با اروپایی‌ها یا حتی آمریکا خرج کند. به نظر می‌رسد که ایران در قبال هند هم سیاست مشابهی را دنبال می‌کند. هند در چارچوب طرح‌های توسعه ساختارهای استراتژیک خود اقدام به مشارکت در طرح توسعه بندر چابهار ایران کرده که در حقیقت خط انتقالی حیاتی برای هند به افغانستان به حساب می‌آید. به زبان ساده می‌توان گفت که تمام طرح‌های زیرساختاری که هند در ایران پیاده‌سازی کرده برای این کشور از اهمیت استراتژیک برخوردار هستند. خطوط راه‌آهنی میان چابهار و زاهدان در مرز ایران- افغانستان می‌تواند به یکه‌تازی پاکستان در تسلط بر این منطقه پایان بدهد. همزمان جا پای هندی‌ها در بندر چابهار می‌تواند پاسخ این کشور به توسعه بندر گوادر پاکستان هم باشد که توسط چینی‌ها طراحی و پیگیری شده است. با وجود اهمیت استراتژیک طرح‌های هند در ایران برای دهلی اما تحریم‌های یکجانبه ایالات متحده عملاً پیشرفت این طرح‌ها را تحت‌الشعاع قرار داده است. اواسط مرداد ماه بود که خبری منتشر شد مبنی بر اینکه ایران دست هند را از پروژه راه آهن چابهار- زاهدان کوتاه کرده که البته مقام‌های ایرانی و هندی این خبر را تکذیب کردند. با این همه فضایی که در نتیجه پخش این خبر منتشر شد را نباید نادیده گرفت. از سوی دیگر گفته می‌شود که هند در طرح توسعه بلوک گازی فرزاد بی هم پیشرفت‌های اندکی را تجربه کرده است. به این تعلل‌ها قطع خرید نفت هند از ایران را که از یک سال پیش آغاز شده و همچنان ادامه دارد را هم باید اضافه کرد. مجموعه این تحولات مقام‌های هندی را به این نتیجه رسانده که باید دست به کار مدیریت روابط با تهران بشوند. هندی‌ها به خوبی و البته اندکی دیر به این نتیجه رسیده‌اند که غیبت آنها در پروژه‌های برعهده گرفته در ایران می‌تواند به تعمیق حضور چین در این کشور و البته پیچیده‌تر شدن اوضاع در افغانستان منتهی شود. بی‌شک ایران نیز به خوبی از عهده بازی با کارت چین در مدیریت رابطه با هند برخوردار است.

هند به دنبال خرید زمان تا انتخابات آمریکا // در حالی که برای رسانه‌های ایرانی سفر چهره‌ای چون وزیر خارجه سوییس به تهران در میانه تشدید تنش میان ایران و ایالات متحده آمریکا از اهمیت بیشتری برخوردار است اما در رسانه‌های منطقه‌ای این سفر وزرای دفاع و خارجه هند به ایران آن هم در کمتر از ۷۲ ساعت بود که توجه بسیاری را به خود جلب کرد. رسانه‌های هندی متفق‌القول این رفت و آمدها را به تلاش برای مهار حضور چین در ایران به خصوص در پروژه چابهار تعریف کردند. سایت the print در این باره می‌نویسد: مقام‌های هندی به ایران می‌روند تا مطمئن شوند که تعلل‌های آنها در پروژه چابهار جا را برای حضور چینی‌ها خالی نکرده است. برنامه سفر وزیر خارجه هند به تهران از مدت‌ها پیش و همزمان با برنامه‌ریزی برای حضور او در نشست شانگهای در روسیه تنظیم شده بود. خبرهایی که درباره جزئیات سند همکاری‌های جامع راهبردی چین و ایران منتشر شده، نشان می‌دهد که همکاری‌های آتی این دو کشور می‌تواند، پروژه‌های مشترکی در تنگه هرمز را شامل شود. هند نگران است که این سند همکاری میان پکن و تهران زمانی اجرایی شود که پاکستان هنوز نتوانسته پروژه بندر چابهار را به دلیل تحریم‌های آمریکا علیه ایران تکمیل کند. یک منبع آگاه در وزارت خارجه هند در این باره به نشریه The Print می‌گوید: هندی‌ها می‌دانند که اگر چین راه خود را به پروژه‌های ایران طبق سند همکاری جامع ۲۵ ساله باز کند، می‌تواند و احتمالاً می‌خواهد که پروژه چابهار را هم به نام خود سند بزند. هند فاز نخست پروژه را که شامل مدرن‌سازی بندر و وارد فاز اجرایی کردن آن می‌شد انجام داده است. اما فاز دوم که مشارکت در خط راه

آهن‌سازی میان چابهار- زاهدان بوده، معطل مانده و هندی‌ها دلیل آن را هم تحریم‌های یکجانبه آمریکا می‌دانند. ایران می‌گوید که فعلا این پروژه را به تنهایی پیش می‌برد اما در برای پیوستن دوباره هند هم باز است. اما هندی‌ها از دور سایه چین را دیده و ترسیده‌اند. این دیپلمات هندی در این باره می‌گوید: ما می‌دانیم که چینی‌ها می‌توانند سرمایه کافی برای پیشبرد این پروژه را در اختیار ایران قرار داده و جای ما را بگیرند. در چنین شرایطی وزرای دفاع و خارجه هند در حالی به ایران آمدند که نشست کمیسیون مشترک دو کشور باید طبق برنامه‌ریزی‌های از پیش اعلام شده در نوامبر یا نهایتا دسامبر برگزار شود. يك منبع دیپلماتیک دیگر در این باره می‌گوید: نتیجه انتخابات ایالات متحده نیز برای رابطه ایران و هند حیاتی است. دهلی‌نو در سایه فشارهای تیم ترامپ خرید نفت از ایران را از ماه مه سال ۲۰۱۹ متوقف کرده و شاید پیروزی جو بایدن بتواند فضای مانور هند در ایران را به این کشور بازگرداند. سایت theprint در ادامه می‌نویسد: این فقط حضور چین در ایران نیست که دهلی‌نو را ترسانده بلکه هند نگران ائتلاف ۵گانه چین، ترکیه، روسیه، پاکستان و ایران هم است. منابع دیپلماتیک می‌گویند که این ائتلاف هم‌اکنون شکل گرفته و خبر آن نیز به زودی منتشر خواهد شد.

- خبرگزاری فارس:

3 نکته مهم درباره قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین / کرونا علاقه به تولید بومی را در سال جهش

تولید بیشتر کرد

در پایان نیمه اول سال به سراغ جهاد دانشگاهی به عنوان مجموعه ای تولیدی در حوزه فناوری و نوآوری رفته ایم تا وضعیت حمایت مدیران کشور از تولید را در سال جهش تولید جویا شویم. سالی که با شیوع کرونا و محدود شدن صادرات و واردات افزایش تمایل به تولید انتظار می رود. به گزارش خبرنگار گروه علمی و دانشگاهی خبرگزاری فارس، امسال از سوی مقام معظم رهبری به نام سال جهش تولید نام گذاری شده است. این چندمین سال بی‌پای است که رهبری انقلاب بر موضوع تولید تاکید می کنند که نشان از اهمیت این مقوله دارد. وقتی بحث تولید به میان می آید به ویژه در حوزه فناوری، مجموعه جهاد دانشگاهی یکی از مجموعه های بزرگ تولیدی در حوزه فناوری و نوآوری در کشور محسوب می شود؛ به طوری که بسیاری از فناوری های نوین در کشور ردپای در این مجموعه دارند. از این رو در آخرین ماه از نیمه اول سال به سراغ این مجموعه رفته ایم تا وضعیت تولید و حمایت مدیران تصمیم ساز و تصمیم گیر کشور از تولیدات فناورانه بومی در سال جهش تولید را جویا شویم. امسال در سال جهش تولید، عامل دیگری هم در کشور کشور تاثیر گذاشته شده است؛ با شیوع ویروس کرونا در جهان و در ایران که راه صادرات و واردات بسیاری از کشورها را محدود کرده و انتظار می رود تغییری در تعداد مشتری های داخلی تولیدات بومی از نظر کثرت ایجاد شده باشد. در این باره به با حمیدرضا طیبی رئیس جهاد دانشگاهی کشور به گفت وگو نشستیم. همچنین یکی دیگر از موضوعات جنجالی این روزها، قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین است که نظرات متعدد موافق و مخالفی را در پی داشته است، یکی از منتقدان جدی این همکاری، تولیدکنندگان و مجموعه های صنعتی کشور هستند که نگرانی خود را از همکاری با این کشور تولیدکننده بزرگ ابراز می کنند. در این باره هم نظرات رئیس جهاد دانشگاهی کشور را به عنوان رئیس یک سازمان تحقیقاتی و تولیدی بزرگ در کشور، جویا شده ایم.

آنچه در گفت وگویی خبرنگار گروه علمی و دانشگاهی خبرگزاری فارس با حمید رضا طیبی رئیس جهاد دانشگاهی کشور می خوانید:

*کرونا علاقه به تولید داخل را بیشتر کرد

*در سال جهش تولید، نسبتا رجوع به داخل برای استفاده از توان و تولید داخل بیشتر شد

* از مشتری برای قرارداد خرید در قبال سرمایه گذاری برای تولید فناوری تضمین می گیریم
* به یقین و اطمینان هیچ مشکلی در کشور برای توسعه علمی و فناورانه نداریم
* کشور برای پیشرفت به برنامه ریزی های بلند مدت با تقسیم کار ملی نیازمند است
* در برنامه های بلند مدت موفق نیستیم؛ زیرا بیش از حد سیاسی شده ایم
* نکاتی مهم درباره قرارداد مهم ایران و چین تا ضرر نکنیم
* می توانیم با هوشمندی قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین را به یک فرصت خوب تبدیل کنیم
* به یقین از نظر توان توسعه فناوری، ایران از چین توانمندتر است

* چینی ها به شدت در عقد قرارداد زرنگ هستند و در تنگنا، امتیازهای سنگین می گیرند

* کرونا مشتری تولید داخل را بیشتر کرد // خبرنگار فارس پرسید: مقام معظم رهبری امسال را سال جهش تولید نام گذاری کرده اند و مجموعه جهاد دانشگاهی کشور هم یکی از مجموعه های بزرگ تولیدی در حوزه فناوری و نوآوری محسوب می شود. آیا امسال با نام گذاری به نام جهش تولید، تغییری در مشتری های داخلی تولیدات بومی ایجاد شد؟ طیبی در پاسخ به این سوال، گفت: به دلیل شدت تحریمی که به واسطه کشور آمریکا اعمال می شود و تبعات آن که دیگر کشورها حاضر نیستند با ما همکاری و کار کنند و همچنین شیوع ویروس کرونا در کشور و در جهان، باعث شده که بسیاری از افرادی در کشور که خیلی علاقه داشتند که به خارج از کشور بروند و خریدهای خارجی را انجام دهند، اکنون مجبور شده اند که به سمت داخل بیایند. بسیاری از این افراد هم البته مدیران خوب و دلسوزی بودند که تحت فشار برخی کارشناسان و مدیران خود قرار داشتند. وی ادامه داد: اکنون فرصت خوبی فراهم شده که مدیران حمایت بیشتری از تولید داخل داشته باشند و به طور کلی به واسطه مجموعه این فشارها به تدریج مراجعه به ما بیشتر می شود. البته علاقه مند بودیم که این مراجعات کاملا با اختیار و برنامه باشد نه از روی اجبار؛ زیرا اگر مراجعه به داخل اجباری باشد، وقتی که اجبار برداشته شود، ممکن است شرایط دوباره به حالت قبل بازگردد. رئیس جهاد دانشگاهی کشور تصریح کرد: اما در نهایت با همه این شرایط، فرصت بسیار خوبی ایجاد شده است و در حال حاضر افراد بیشتری نسبت به قبل در حال مراجعه به مجموعه جهاد دانشگاهی کشور برای نیازهای فناورانه و نوآورانه هستند. به دلیل شدت تحریم آمریکا و تبعات آن که کشورها حاضر نیستند با ما کار کنند و همچنین به دلیل شیوع کرونا، بسیاری از افرادی که در کشور علاقه داشتند به خارج از کشور بروند و خریدهای خارجی را انجام دهند، اکنون مجبور شده اند به سمت داخل بیایند. البته بسیاری از این افراد هم از مدیران خوب و دلسوزی بودند که تحت فشار برخی کارشناسان و مدیران خود قرار داشتند طیبی اضافه کرد: همچنین در مجموعه جهاد دانشگاهی کشور در دیداری که پیش از این با مقام معظم رهبری داشتیم و بعد از آن دیدار ۳۱ پروژه فناورانه و نوآورانه در جهت رفع نیازهای کشور به مجموعه جهاد دانشگاهی کشور سپرده شد؛ بودجه ای که برای این پروژه ها تامین شد فرصتی را به وجود آورده بود که در کنار پیگیری های شدید قبلی، قبل از این هم با همه حوزه های مرتبط ارتباط داشتیم که از فناوری های تولید شده مجموعه جهاد دانشگاهی کشور استفاده کنند و بتوانیم فناوری های جدیدی را تولید کنیم.

* هزینه تامین و تولید فناوری از ما؛ تضمین و قرارداد خرید از مشتری // رئیس جهاد دانشگاهی کشور تصریح کرد: در حال حاضر ۳۱ پروژه فناورانه و نوآورانه در دست اجرا توسط مجموعه جهاد دانشگاهی کشور این ابزار را در اختیار ما قرارداده که در شرایطی که مراجعات بسیاری برای تامین ابزار و تجهیزات و خدمات به ما می شود می گویم که هزینه تامین و تولید فناوری را تامین می کنیم اما تضمین خرید و قرارداد خرید را باید ببینید که خیالمان راحت باشد وقتی سرمایه گذاری می کنیم و یک فناوری را تولید می کنیم حتما بازار داشته باشد. مانند اصلاح نژاد دام، بحث هیبریدی و مرغ لاین که پروژه های ملی هستند که با وزارت جهاد دانشگاهی در حال همکاری هستیم که ان شاء الله وقتی محصول به نتیجه رسید در اختیار جامعه قرار بگیرد.

وی تاکید کرد: در مجموع چه به احبار چه از جهت پاسخی که به پیام رهبری برای جهش تولید داده باشند، نسبتاً رجوع به داخل برای استفاده از توان و تولید داخل بیشتر است.

*پیش از حد سیاسی شدن، در برنامه های بلند مدت ناموفق مان کرده است // خبرنگار فارس گفت: یکی از انتقادات موافقان خریدهای خارجی، نبود جایگزین بومی در محصول مورد نظر است؛ این انتقاد به ویژه در حوزه های علمی و فناوریانه بیشتر شنیده می شود. در این باره چه نظری دارید؟ طیبی به این سوال این طور پاسخ داد: با یقین و اطمینان می گویم که معتقدیم که در کشور مشکلی در زمینه توسعه علمی و فناوریانه نداریم و آنچه که مشخص است بیشتر برنامه ریزی های بلند مدت برای پیشرفت است که در آن برنامه ها، نیاز است که تقسیم کار ملی شده باشد و ماموریت ها سپرده شوند. سازمان های مشخص نباید کار موازی انجام دهند و هم پوشانی نداشته باشند تا کار به روانی در بخش های مختلف انجام شود. متأسفانه در برنامه های بلند مدت موفق نیستیم. مشکل این است که پیش از حد سیاسی شده ایم و باعث شده که نتوانیم در مسایل ملی کشور که یکی از مهم ترین آنها پیشرفت و تحقق اقتصاد دانش بنیان است برنامه های بلند مدت داشته باشیم رئیس جهاد دانشگاهی کشور تصریح کرد: متأسفانه در برنامه های بلند مدت موفق نیستیم. مشکلی این است که به نظر می رسد مقداری پیش از حد سیاسی شده ایم و باعث شده که نتوانیم در مسایل ملی کشور که یکی از مهم ترین آنها پیشرفت و تحقق اقتصاد دانش بنیان است که رهبر معظم انقلاب هم بیش از ۲۰ سال که به طور مرتب به درستی بر این موضوع تاکید می کنند، برنامه های بلند مدت داشته باشیم. وی توضیح داد: به عنوان یک محقق و به عنوان رئیس یک سازمان تحقیقاتی به شدت علاقه مند هستند که به من ماموریت مشخص بدهند که شما فلان مسئله کشور را حل کنید و از همه ظرفیت های کشور هم استفاده کنید اما فقط مسئله را حل کنید. طیبی گفت: در حال حاضر رویه عکس است؛ اکنون ما مدام می رویم و اعلام می کنیم که ما می توانیم فلان مسئله را حل کنیم، اجازه دهید فلان کار را انجام دهیم. این روال باید کاملاً عکس شود و مدیران و مسوولان اجرایی کشور برنامه ریزی بلند مدت کنند و به صورت ماموریت محور به سازمان ها بگویند که فلان کارها را انجام دهید تا در نهایت به اقتصاد دانش بنیان برسیم.

*نکات مهم درباره قرارداد مهم ایران و چین // فارس: چندی است موضوع قرارداد همکاری ۲۵ ساله میان دو کشور ایران و چین مطرح شده و این موضوع در رسانه ها و افکار عمومی هم بازتاب زیادی داشته است؛ به عنوان رئیس یک سازمان تحقیقاتی و تولیدی بزرگ در حوزه فناوری و نوآوری در کشور، درباره همکاری با کشور تولیدکننده بزرگ چین به نظری دارید؟ طیبی در این باره، گفت: درباره قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین که اخیراً مطرح شده و همچنین درباره موضوع تمدید قرارداد ۲۰ ساله همکاری ایران و روسیه صحبت هایی وجود دارد. در قرارداد ایران و چین، باید بسیار هوشمند باشیم و به چین به عنوان بازار محصولات خودمان نگاه کنیم. در غیر این صورت چین به ما به عنوان بازار محصولات خودش در حوزه های مختلف نگاه خواهد کرد و به شدت هم علاقمند به فروش محصول کامل بدون انتقال تکنولوژی است رئیس جهاد دانشگاهی کشور افزود: در موضوع این همکاری باید بسیار هوشمند باشیم و این قرارداد را یک فرصت برای خود بدانیم. باید به چین به عنوان بازار محصولات خودمان نگاه کنیم. زیرا اگر هوشمند نباشیم حتماً چین به ما به عنوان بازار محصولات خودش در حوزه های مختلف نگاه خواهد کرد و البته به شدت هم علاقمند است که محصول کامل بفروشد و انتقال تکنولوژی هم نداشته باشد.

*انتقال تکنولوژی نه خرید محصول کامل از چینی ها // وی ادامه داد: یعنی اگر بازاری را در اختیار چین قرار می دهیم باید در کنار خرید محصول، انتقال تکنولوژی هم صورت بگیرد و فقط بخشی از بازار را در اختیارش قرار دهیم. باید هر جا که خودمان صاحب دانش تکنولوژی شدیم بازار را تامین کنیم و حتی در کشورهای دیگر به دنبال بازار

برای فروش محصولاتمان بگردیم. همچنان که هم اکنون هم در موارد دیگری که قابلیت تولید داریم باید در چین به دنبال بازار بگردیم.

* به یقین از نظر توان توسعه فناوری، ایران از چین توانمندتر است، پس ما هم چین را بازار بینیم // طبیعی تصریح کرد: چین کشور خوبی برای تامین مواد اولیه و قطعات برای پروژه های ما است. اگر این هوشمندی وجود داشته باشد؛ به ویژه در حوزه هایی که خودمان توانمند هستیم و فناوری داریم ضرورتی به ورود یک خارجی نیست. رئیس جهاد دانشگاهی کشور افزود: در مجموع می توانیم با هوشمندی قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین را به یک فرصت خوب تبدیل کنیم که هم برخی از نیازهای اساسی و مواد اولیه را تامین کنیم و هم یک بازار صادراتی خوب برای محصولات خوب و با کیفیت ایرانی داشته باشیم. زیرا به یقین از نظر توان توسعه فناوری، ایران از چین توانمندتر است اما باید این توانمندی را باور کنیم و سپس برای اجرایی شدن آن برنامه ریزی کنیم.

* هوشمند باشیم؛ چینی ها به شدت در عقد قرارداد زرنگ هستند و در تنگنا، امتیازهای سنگین می گیرند // نمی توان با صفر و یک موضوع قرارداد همکاری ایران و چین را صد در صد تایید کرد یا کاملاً رد کرد رئیس جهاد دانشگاهی کشور اضافه کرد: از این جهات موضوع قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین مهم است؛ نمی توان با صفر و یک موضوعی را صد در صد تایید کرد یا کاملاً رد کرد. باید متون اصلی قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین در اختیار نخبگان قرار بگیرد و نخبگان درباره آن اظهار نظر کنند. طبیعی گفت: قرارداد ۲۵ ساله همکاری ایران و چین باید با هوشمندی کامل تهیه و امضا شود؛ زیرا طبق تجربه کاری که با چینی ها داریم می گویم که چینی ها به شدت در عقد قرارداد زرنگ هستند و طرف را در تنگنایی قرار می دهند که حتماً از او امتیاز بگیرند و امتیازهای سنگین هم می گیرند؛ اما اگر در مقابل آنان هوشمند باشیم موردهایی بوده است که به راحتی از آنان امتیازهای خوب گرفته ایم. انتهای پیام /

- فرهیختگان:

«فرهیختگان» از رقابت سرسخت ۲ رتبه برتر تولید علم جهان برای سلطه بر رشته های پژوهشی

گزارش می دهد / جنگ چین و آمریکا بر سر ابرقدرتی حوزه های تحقیقاتی

«اندرو ناتان»، استاد علوم سیاسی دانشگاه کلمبیا معتقد است بسته به رشته علمی، مشخص است که آمریکا اکنون از نظر استراتژی ملی، به پیشرفت های علمی به چشم رقابت با چین نگاه می کند. این رقابت به ویژه در حوزه هایی مانند علم رباتیک و نانوفناوری که کلید اصلی اقتصاد قرن ۲۱ هستند، بیشتر به چشم می خورد».

به گزارش «فرهیختگان»، سال ها، آمریکا قدرت نخست جهان در زمینه علمی بود و از این رو، توانست جایگاه بسیار خوبی را از آن خود کند. تعداد مقالات علمی منتشر شده توسط محققان و دانشمندان این کشور، علت اصلی آن عنوان شده است. در پی آن، چند سالی بود که چین رفته رفته خود را به آمریکا نزدیک می کرد و دنیا، این کشور را رقیب سرسختی برای آمریکا می دانستند که پایه پای آن پیش رفته و سعی می کند از آن جلو بزند؛ تا اینکه امسال این اتفاق افتاد و چین که چند سال به عنوان دومین کشور پر قدرت از نظر علمی در جهان شناخته می شد، گوی سبقت را از آمریکا ربود و به کرسی نخست تکیه داد و حالا آمریکا با آن همه ادعایی که در زمینه تولید علم جهان داشت، حالا دومین کشور به شمار می رود. چینی ها برای رسیدن به این جایگاه زحمات زیادی را تحمل کردند و سیستم آموزش عالی خود را به طور جدی بازسازی کردند تا بتوانند به این مهم دست پیدا کنند.

تفاوت تسط ابرقدرت ها بر حوزه های علمی // کشورهای بزرگ همواره از پیشرفت های علمی برای قضاوت نسبت به دیگر کشورها استفاده کرده اند و یکی از معروف ترین این کشمکش ها به برگزاری مسابقه فضایی میان آمریکا و اتحادیه جماهیر شوروی برمی گردد. در این بین شواهد کافی وجود دارد که نشان می دهد ابرقدرت های

علم در دنیای امروز یعنی چین و آمریکا به ویژه در دوران کرونا با انگیزه بالایی کار می‌کنند تا به همه نشان دهند که بیشترین تحقیقات را در زمینه تولید واکسن کووید-۱۹ داشته‌اند. با تجزیه و تحلیل داده‌های جدید به دست آمده از فعالیت‌های علمی که در خط مقدم فعالیت‌های استنادی قرار دارند، واضح است که موضوعات برجسته‌ای وجود دارند که چین و آمریکا برای دستیابی به برتری در آنها با هم به رقابت می‌پردازند. داده‌های به دست آمده از موسسه ISI، سهم کشورها و موسسه‌های آموزش و دانشگاه‌ها را در ارائه مقالات علمی و نقش آنها را در سرآمد شدن کشورها در حوزه علمی و تحقیقاتی را تجزیه و تحلیل می‌کند. در ۱۴ جبهه تحقیقاتی Web of Science که طی ۵ سال گذشته با بالاترین نمره مقالات مورد تایید قرار گرفته‌اند، آمریکا و چین حرف اول را می‌زنند اما کشوری که نقش برجسته‌تری در هر کدام از این حوزه‌ها دارد، بسته به رشته اصلی متفاوت است. به نظر می‌رسد چین در حوزه‌هایی چون مهندسی، علم مواد و شیمی و موضوعاتی مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر در رده نخست جهان از نظر مقالات قرار گرفته است. به عنوان مثال، آکادمی علوم چین در حوزه تحقیقات مرتبط با فناوری سلول خورشیدی، حدود یک پنجم مقالات را به خود اختصاص داده و دیگر موسسات آموزشی چین هم در زمینه‌هایی چون انرژی‌های پایدار و ذخیره انرژی الکتریکی با هزینه پایین، توسعه حسگرهای گرافنی هوشمند و شاخه‌ای از تحقیقات علم کامپیوتر متمرکز هستند که حول محور روش‌های علمی برای تجزیه و تحلیل مجموعه داده‌های بزرگ می‌چرخند. اما برترین حوزه‌های تحقیقاتی در آمریکا بیشتر مربوط به زمینه‌های پزشکی و علوم زیستی می‌شوند که از جمله شناخته شده‌ترین تحقیقات در این حوزه را می‌توان پیشرفت در فناوری ویرایش ژنی CRISPR-Cas9 عنوان کرد. دانشگاه کالیفرنیا، دانشگاه هاروارد و موسسه فناوری ماساچوست (MIT) در این حوزه‌های تحقیقاتی در آمریکا پیشگام هستند که البته هر کدام از آنها سهم مشخصی از تحقیقات را شامل می‌شوند. علاوه بر این، آمریکا در مسائل تحقیقاتی مرتبط با سرطان هم نسبت به دیگر کشورهای دنیا پیشگام است. اگر از دیدگاه «جانانان آدامز» دانشمند موسسه ISI و پروفیسور موسسه کالج سلطنتی لندن به این قضیه نگاه کنیم، متوجه خواهیم شد یافته‌های به دست آمده از تجزیه و تحلیل‌ها، تمرکز تحقیقاتی هر دو کشور آمریکا و چین را نشان می‌دهد که طی سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته و پیشرفت خوبی را به دنبال داشته است.

پیشرفت علمی با سرمایه‌گذاری‌های کلان // سرمایه‌گذاری تحقیقاتی آمریکا طی ده‌های اخیر بیش از هر چیز روی علوم زیستی بوده بنابراین، جای تعجب ندارد که آمریکایی‌ها تا چه اندازه در حوزه‌هایی مانند CRISPR قدرتمند و کاربرد هستند. او با اشاره به داده‌ها نشان می‌دهد که نرخ سرمایه‌گذاری موسسه‌های ملی سلامت آمریکا بعد از تنظیم و بهبود اوضاع تورم، حدوداً ۲ برابر ۴۰ سال قبل شده است و این امر تا حدی می‌تواند نقش آمریکا را در تحقیقات حوزه سلامت به ویژه در سال‌های اخیر توجیه کند. اما در مقایسه با آمریکا، پایگاه تحقیقات چین هنوز هم از پس زمینه علوم مهمی چون مهندسی و فناوری شکل می‌گیرد که پیش از شناخته شدن این کشور در دنیا، از زمینه‌های تولیدی حمایت می‌کرد. در حال حاضر، پیشرفت چین در علوم مهندسی و فناوری در دیگر حوزه‌ها نیز قابل لمس است بنابراین، هرچه جلوتر می‌رویم، شاهد رشد و پیشرفت بیشتر این کشور در علوم زیستی و علوم اجتماعی نیز هستیم، اما آنچه مسلم و غیرقابل انکار است، سرمایه‌گذاری طولانی‌مدت چین در حوزه‌های مهندسی و فناوری است که حالا بعد از گذشت سال‌ها شاهد میوه دادن آن هستیم. همین چالش در سال‌های پیش‌رو در آمریکا باعث شده تا این کشور به راهکارهای استراتژیک برای تقویت سرمایه‌گذاری در برخی حوزه‌های تحقیقاتی و علمی روی آورد، در حالی که چین هنوز هم در این حوزه‌ها سرآمد است. سازمان سیاست علم و فناوری کاخ سفید سال گذشته اولویت‌هایی را برای بودجه تحقیق و توسعه سال ۲۰۲۱ مشخص کرد که به عنوان مثال، تمرکز بیشتر آن را روی بحث انرژی و تولیدات پیشرفته نشان می‌دهد. «آدامز» می‌گوید: «استراتژی فعلی که از سوی سازمان سیاست علم و فناوری کاخ سفید برای پایگاه علوم آمریکا وضع شده، شامل سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی چون انرژی و حوزه‌هایی است که پیش از این سرمایه‌گذاری روی آنها

امکان‌پذیر نبوده است. این دقیقاً نقطه تضاد دو کشور است به طوری که چین با مدیریتی قوی، ظرفیتی بالا و مشارکت بین‌المللی در سطح بالا توانسته خود را بالا بکشد و در بسیاری از حوزه‌های علمی و تحقیقاتی حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشد».

مشکل آمریکایی‌ها در مشارکت بین‌المللی // نقطه‌ای که آمریکا بیش از هر چیز با آن چالش دارند، همین بحث مشارکت بین‌المللی است که چینی‌ها سال‌ها به خوبی از عهده آن برآمده‌اند. در واقع، آمریکایی‌ها باید در بیشتر حوزه‌های علمی شامل رشته‌هایی که نیاز به رشد دارند، با چین همکاری کنند. این در حالی است که موضع سیاسی دولت ترامپ به شکل دیگری تعریف شده که باید تا حد امکان از چین فاصله گرفت و این امر، به طور کلی مساله مشارکت را از بین می‌برد. از دیدگاه «ویلیام کربای» استاد مطالعات چین در دانشگاه هاروارد، ماهیت به هم پیوسته علوم جهان به این معناست که آمریکا نمی‌تواند در جداسازی علمی با چین و سلطه این کشور در نوآوری در جهان کنار بیاید. دولت ترامپ برای باقی ماندن آمریکا در خط مقدم علم و فناوری باید به سه ماده با دستورالعمل سیاسی خود متعهد شود که آن شامل سرمایه‌گذاری در بخش آموزش عالی؛ استقبال از مهاجران با استعداد؛ و مشارکت با افراد باهوش خارجی که چینی‌ها را هم دربرمی‌گیرد. اما سوالی که باز هم در این میان مطرح می‌شود، این است که آیا آمریکا و چین حتی در دستیابی به موفقیت‌های علمی هم با هم مشارکت کرده‌اند چراکه این امر ممکن است باعث نادیده گرفتن این واقعیت شود که بیشترین و مهم‌ترین اکتشافاتی که امروز به وقوع می‌پیوندند، با مشارکت گروه‌های بین‌المللی به سرانجام رسیده‌اند که جدای از ملیت، افراد موفق و هوشمندی را از دنیا دور هم جمع می‌کنند. رقابتی که میان آمریکا و چین وجود دارد به کلی با رقابت میان آمریکا و جماهیر شوروی که در زمینه فضا و دفاعی بود و هیچ مشارکتی را به دنبال نداشت، متفاوت است. تفکیک جوامع تحقیقاتی آمریکایی و چینی به دو دلیل عملاً غیرممکن است؛ یکی به این دلیل که محققان هر جا که باشند، برای پیشبرد کارهای تحقیقاتی به کارهایی تکیه می‌کنند که در نقاط دیگر انجام می‌شود و دوم اینکه در صورت تلاش محققان، سرعت نوآوری را در هر دو کشور کاهش می‌دهد.

رقابت واقعی آغاز شده // به گزارش تایم، «کارولین واگنر»، رئیس امور بین‌الملل در دانشگاه ایالتی اوهایو می‌گوید: «ذکر این نکته حائز اهمیت است که پیشرفت و توسعه گروه‌های مشارکتی حتی فراتر از مرزها گاهی محصول ارتباطات دنیای کوچکی است که از جلسات رویدادها پیش از شیوع کرونا و نیز ارتباطات معتبر و تصمیم‌گیری‌های بودجه‌ای ایجاد می‌شوند. بنابراین ریزش و حرکت افراد بیشتر از آنکه نتیجه یک استراتژی یا سیاست ملی هدفمند باشد، در یک پدیده اجتماعی نمود پیدا می‌کند. به طور قطع، هدایت و مدیریت این فعالیت‌ها دشوار است؛ این فعالیت‌ها، جدا از بودجه تحقیقاتی، کمک‌هزینه تحصیلی و سفر، بیشتر کارکرد اجتماعی دارند. با وجود این، «اندرو ناتان»، استاد علوم سیاسی دانشگاه کلمبیا معتقد است بسته به رشته علمی، مشخص است که آمریکا اکنون از نظر استراتژی ملی، به پیشرفت‌های علمی به چشم رقابت با چین نگاه می‌کند. این رقابت به ویژه در حوزه‌هایی مانند علم ریاضیات و نانوفناوری که کلید اصلی اقتصاد قرن ۲۱ هستند، بیشتر به چشم می‌خورد». چین به صراحت اعلام کرد مشغول مدیریت این حوزه‌هاست و آمریکا هم متوجه این واقعیت شده که رقابتی جدی را با رقیب خود یعنی چین پیش‌رو دارد. مساله‌ای که در اینجا باید به آن توجه کرد، برتری علمی نسبت به جایگاه یک کشور نیست، بلکه کشوری موفق‌تر است که بتواند اولین قدم را بردارد و از استانداردهای رشته‌های کلیدی برای پیشبرد اقتصادی خود با مدیریت طولانی‌مدت در آن رشته استفاده کند. با در نظر گرفتن این استانداردها، آمریکا در سال‌های اخیر به خوبی توانسته با کمک علوم کامپیوتر و فناوری اینترنت خود را در سطح علمی جهان بالا بکشد. این در حالی است که طبق عدد و ارقام و آمارهای ارائه شده، چین مقام نخست تولید علم را در دنیا از آن خود کرده است.

کشورهای دیگر در کجای این رقابت جای گرفته‌اند؟ // با نظر به اینکه آمریکا و چین برای دستیابی به موفقیت‌های علمی در زمینه‌های مهمی چون ژنتیک، محاسبات و تولیدات پیشرفته با هم رقابت می‌کنند، تکلیف بقیه کشورهای جهان در این میان چه می‌شود؟ داده‌های به‌دست‌آمده از تجزیه و تحلیل‌های حوزه‌های تحقیقاتی Web of Science نشان می‌دهد اگرچه ظرفیت رقابتی دیگر کشورها پایین است، اما کشورهای بزرگی مانند انگلیس و آلمان به‌دنبال موقعیت مناسبی هستند تا مرزهای تحقیقاتی خود را گسترش دهند. در این میان، آلمان قدرت زیادی در تولید سیستم‌های انرژی تجدیدپذیر دارد، درحالی‌که باتوجه به داده‌ها، انگلیس در زمینه علوم اجتماعی از جمله سازگاری جامعه با تغییرات آب‌وهوایی سرآمد است. برخی دیگر از کشورها هم معمولاً به‌سمت حوزه‌هایی از علم می‌روند که دست‌نخورده باقی مانده و کشورهای پیشرو علم دنیا زمینه‌ای در آنها نداشته‌اند. باوجود این، «جنی لی»، استاد مرکز مطالعات آموزش عالی دانشگاه آریزونا که در دوران کرونا روی شبکه‌های تحقیقاتی مشارکتی کووید-۱۹ فعالیت می‌کرد، معتقد است کشورهای ثروتمند کمتر و آنهایی که از حاشیه علمی برخوردارند هنوز هم برای پیشرفت در زمینه‌های مختلف به‌سراغ همکاری با آمریکا و چین می‌روند و از همکاری‌های بین‌المللی غافل نمی‌شوند. مشارکت‌های بین‌المللی به‌ویژه مشارکت با آمریکا، چین یا هر کشور بزرگ و مطرح دیگر در حوزه‌های علمی باعث افزایش میزان استنادهای علمی به مقالات می‌شود. تحقیقات در مناطق کوچک به‌ویژه در یک کشور کم‌درآمد یا در میان کشورهای با تولید اندک به‌طور قطع منجر به انتشار مقالاتی کم‌اثر با میزان استناد پایین خواهد شد. بنابراین، مزیت‌ها، تنها منابع و متخصصان نیستند، بلکه شبکه‌های علمی را هم شامل می‌شوند. اگرچه، نقطه‌ضعف احتمالی این مساله، پویایی نابرابر قدرت در مشارکت کشورها یا موسسه‌های نابرابر از نظر سطح علمی است که می‌تواند شبکه‌هایی از کشورهای کوچک‌تر را به گزینه‌های جذاب برای همکاری تبدیل کند. *مترجم: ندا اظهري

خبرنامه: - حدیث هفته (۲۵):

«ایمان کامل با چهار خصلت» (بمناسبت ایام شهادت امام سجاد (ع))

امام سجاد که سلام خدا بر او و خاندانش باد، فرمود:

«أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَمَلُ إِسْلَامِهِ، وَمَحَصَتْ ذُنُوبَهُ، وَلَقِيَ رَبَّهُ وَهُوَ عَنْهُ رَاضٍ: وَقَاءُ اللَّهِ بِمَا يَجْعَلُ عَلَى نَفْسِهِ لِلنَّاسِ، وَصِدْقُ لِسَانِهِ مَعَ النَّاسِ، وَالْأُسْتِحْيَاءُ مِنْ كُلِّ قَبِيحٍ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ النَّاسِ، وَحُسْنُ خُلُقِهِ مَعَ أَهْلِهِ»؛

هر کس دارای چهار خصلت باشد، ایمانش کامل، گناهانش بخشوده خواهد بود، و در حالتی خداوند را ملاقات می کند که از او راضی و خوشنود است:

۱- خصلت خودنگهداری و تقوای الهی به طوری که بتواند بدون توقع و چشم داشتی، نسبت به مردم خدمت نماید.

۲- راست گوئی و صداقت نسبت به مردم در تمام موارد زندگی

۳- حیا و پاکدامنی نسبت به تمام زشتی های شرعی و عرفی.

۴- خوش اخلاقی و خوش برخوردی با اهل و عیال خود.

به «خبرنامه»

"انجمن دوستی ایران و چین" «««

در شبکه اجتماعی و پیام رسان "ایتا" پیوندید.

گردآوری اخبار از خبرگزاریها و رسانه های جمعی کشور،

<https://eitaa.com/joinchat/1110769700C402bc63474>

پل ارتباطی با اعضا:

(فقط پیامک): ۰۹۲۲۱۰۴۶۸۶۷

✉: icfabulliten@gmail.com

<http://ircfa.ir>